

**ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ
ІХ СКЛИКАННЯ**

ЧЕТВЕРТА СЕСІЯ

БЮЛЕТЕНЬ №19

Стенограма пленарного засідання

3 грудня 2020 року

Київ 2020

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

ІХ СКЛИКАННЯ

ЧЕТВЕРТА СЕСІЯ

БЮЛЕТЕНЬ №19

Стенограма пленарного засідання

3 грудня 2020 року

Редакційне управління
Головного управління документального забезпечення
Апарату Верховної Ради України

ЗМІСТ
Засідання дев'ятнадцяте
(Четвер, 3 грудня 2020 року)

Прийняття у першому читанні за основу проекту Закону «Про внесення зміни до статті 2 Закону України «Про правовий режим майна у Збройних Силах України»	...6
Внесення змін до статті 59 ¹ Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» щодо врегулювання конфлікту інтересів у діяльності депутатів місцевих рад та сільських, селищних, міських голів»	...12
Прийняття рішення про повернення на доопрацювання суб'єкту права законодавчої ініціативи проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про освіту» щодо забезпечення якості навчальної літератури»	...17
Внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення ефективної реалізації парламентського контролю	...24
Прийняття законів: «Про реабілітацію осіб з обмеженнями життєдіяльності»	...24
«Про внутрішній водний транспорт»	...25
Прийняття в першому читанні за основу проекту Закону «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо встановлення відповідальності за невиконання законних вимог депутата місцевої ради»	...29
Інформація про створення міжфракційного депутатського об'єднання «Кримська платформа»	...34
Прийняття в першому читанні за основу проектів законів: «Про внесення змін до Кримінального кодексу України щодо відповідальності за викрадення, привласнення, збут, підроблення документів, що посвідчують особу, підтверджують громадянство України чи спеціальний статус особи, а також свідоцтв про державну реєстрацію актів цивільного стану та/або використання завідомо підроблених таких документів»	...35

«Про внесення змін до Митного кодексу України у зв'язку з прийняттям Закону України «Про стандартизацію»	...39
Прийняття в першому читанні за основу із скороченням наполовину строків підготовки до другого читання проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про державну службу» щодо зняття вікових обмежень для роботи на державній службі»	...49
Внесення змін до деяких законів України щодо врегулювання окремих питань у сфері надання житлово-комунальних послуг	...55
Прийняття в першому читанні за основу проектів законів:	
«Про правила відбування адміністративного арешту»	...59
«Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення у зв'язку з прийняттям Закону України «Про правила відбування адміністративного арешту»	...64
Внесення змін до:	
Закону України «Про державний захист працівників суду і правоохоронних органів» щодо державного захисту військовослужбовців Сил спеціальних операцій Збройних Сил України під час виконання ними завдань за призначенням	...68
статті 34 Закону України «Про статус народного депутата України»	...74
Прийняття Постанови «Про внесення змін до Положення про помічника-консультанта народного депутата України та Постанови Верховної Ради України «Про фінансове забезпечення діяльності народного депутата України»	...79
Внесення змін до розділу II «Прикінцеві і перехідні положення» Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо першочергових заходів із реформи органів прокуратури» щодо призначення на адміністративні посади у Спеціалізованій антикорупційній прокуратурі	...79

Прийняття в першому читанні за основу проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб» щодо відновлення дії попередніх редакцій норм зазначеного Закону»	...85
Прийняття Постанови «Про внесення змін до Постанови Верховної Ради України «Про фінансове забезпечення діяльності народних депутатів України» щодо оплати праці помічників-консультантів народного депутата України в грудні 2020 року»	...90

[Результати поіменної реєстрації](#)

[Результати поіменного голосування](#)

ЗАСІДАННЯ ДЕВ'ЯТНАДЦЯТЕ

*Зал засідань Верховної Ради України
3 грудня 2020 року, 10 година*

Веде засідання Голова Верховної Ради України
РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Доброго ранку, шановні колеги! Доброго ранку, шановні представники засобів масової інформації! Будь ласка, займіть свої місця, підготуйтеся до реєстрації. Нагадую, що реєстрація відбувається шляхом натискання зеленої кнопки, першої зліва, як завжди. Прошу реєструватися.

У залі зареєструвалися 259 народних депутатів України. Пленарне засідання Верховної Ради України оголошую відкритим.

Шановні колеги, Україна щороку 3 грудня разом із світовою спільнотою відзначає День людей з особливими потребами, проголошений Генеральною Асамблеєю Організації Об'єднаних Націй у 1992 році. У порядку денному на сьогодні у нас є законопроекти, спрямовані на допомогу таким людям. На ваш розгляд запропоновано перелік питань, я впевнений, ви всі встигли з ним ознайомитися.

Перше питання порядку денного – проект Закону «Про внесення зміни до статті 2 Закону України «Про правовий режим майна у Збройних Силах України» ([№ 3403](#)).

Пропонується розглянути його за скороченою процедурою. Будь ласка, прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 196.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, до слова запрошується народний депутат України Мокан Василь Іванович. Будь ласка, Василю Івановичу.

МОКАН В.І., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань молоді і спорту (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»)*. Доброго ранку! Шановні колеги! На ваш розгляд пропонується законопроект, суть якого полягає в тому, що в Збройних Силах України є боєприпаси, які підлягають утилізації, і деякі з їх видів можна передати закладам фізичної культури і спорту, у структурі яких є відділення з кульової стрільби або біатлону.

Ці боєприпаси за рішенням Кабінету Міністрів України будуть передаватися Збройними Силами України або іншими формуваннями окремим закладам фізичної культури і спорту, зокрема дитячо-юнацьким спортивним школам, школам вищої спортивної майстерності, центрам олімпійської підготовки. Суть

цієї ідеї дуже проста: ми можемо таким чином покращити якість навчально-тренувального процесу, і ті боєприпаси, які й так підлягали б утилізації, спрямувати на корисні цілі.

Сьогодні в Україні діють 66 дитячо-юнацьких спортивних шкіл, в яких є відділення кульової стрільби, 19 спортивних шкіл, де є відділення біатлону. Загалом у структурі цих спортивних шкіл займаються більше 4 тисяч спортсменів. Це не матиме жодного впливу на фінансові показники, на додаткові витрати з державного чи місцевих бюджетів, відповідно сприятиме розвитку саме цих видів спорту.

Отже, я дуже прошу підтримати за основу цей законопроект. Таким чином ми зробимо корисну справу для наших дитячо-юнацьких спортивних шкіл і для таких видів спорту, як кульова стрільба та біатлон. Підтримаймо наших спортсменів.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

До слова запрошується голова підкомітету Комітету з питань національної безпеки та розвідки Копитін Ігор Володимирович.

КОПИТІН І.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (одномандатний виборчий округ № 129, Миколаївська область, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги! Комітет Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки на своєму засіданні 15 жовтня 2020 року розглянув проект Закону «Про внесення зміни до статті 2 Закону України «Про правовий режим майна у Збройних Силах України» (№ 3403) від 26 квітня 2020 року, поданий народними депутатами України Кожем'якіним та іншими депутатами.

Проектом акта передбачається, що боєприпаси, які підлягають утилізації за рішенням Кабінету Міністрів України, передаватимуться Збройними Силами України та іншими законними формуваннями окремим закладам фізичної культури і спорту для забезпечення якісного навчального і тренувального процесу.

Реалізація такого закону сприятиме розвитку кульової стрільби і біатлону в Україні, проведенню повноцінного навчально-тренувального процесу в закладах фізичної культури і спорту, а також більш якісній підготовці молоді для служби в Збройних Силах України.

Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України, проаналізувавши законопроект, дійшло висновку, що за результатами розгляду в першому читанні законопроект може бути прийнятий за основу з урахуванням окремих зауважень і пропозицій.

Комітет Верховної Ради України з питань бюджету, Міністерство фінансів України у своїх висновках зазначили, що вказаний законопроект не має впливу на показники бюджету.

Комітет Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки за результатами обговорення ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді України відповідно до пункту 1 частини першої статті 114 Регламенту Верховної Ради України за наслідками розгляду в першому читанні прийняти за основу проект Закону «Про внесення зміни до статті 2 Закону України «Про правовий режим майна у Збройних Силах України» (№ 3403). Прошу підтримати.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, будь ласка, запишіться на виступи від депутатських фракцій та груп: два – за, два – проти.

Лозинський Роман Михайлович.

ЛОЗИНСЬКИЙ Р.М., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Прошу передати слово Роману Костенку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Костенко. Будь ласка.

КОСТЕНКО Р.В., секретар Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Шановні колеги! Це дуже правильний законопроект, яким ми просто прибираємо такі бюрократичні речі, коли в Збройних Силах утилізуються боєприпаси, а при цьому наші школи змушені все це купляти для того, щоб популяризувати і розвивати стрілецький спорт. Тому ми повинні за цим слідкувати. Але все-таки до другого читання нам потрібно внести зміни, тому що зараз за цим законопроектом ми можемо передавати всі боєприпаси в школи, і буде дуже негарно виглядати, коли ми почнемо туди і гранати передавати, і якесь важке озброєння.

Тому його потрібно доопрацювати, але сьогодні ми повинні його прийняти, щоб усе-таки допомогти нашим школам популяризувати стрілецький спорт.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Крулько Іван Іванович.

КРУЛЬКО І.І., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Шановні народні депутати, цей законопроект надзвичайно важливий, і я просив би його підтримати. Це прохання всієї великої української спортивної родини, яка професійно займається біатлоном.

Справа в тому, що на складах зберігається величезна кількість, що вираховується в мільйонах, боєприпасів спеціального калібру, які не використовуються і вже не будуть використані і які абсолютно підходять для того, щоб їх використовувати для підготовки майбутніх українських чемпіонів з біатлону. На даний момент Україна закуповує дорогі боєприпаси за кордоном, натомість у самій Україні в Міністерстві оборони, Міністерстві внутрішніх справ є боєприпаси, які підлягають утилізації, але не утилізуються, займають склади і не використовуються за призначенням.

Тому прийняття законопроекту, який ми розглядаємо, дасть можливість передати ці боєприпаси Федерації біатлону України, Міністерству молоді і спорту, щоб дати можливість нашим майбутнім українським зіркам готуватися, маючи абсолютно безкоштовні боєприпаси. Тому я хотів би, щоб такого роду законопроекти об'єднували зал, щоб ми мали можливість готувати наш резерв, розвивати фізичну культуру і спорт. Я дуже сподіваюся, що в Україні виникатимуть потужні новітні арени з біатлону і ми зможемо приймати чемпіонати світу та Олімпійські ігри в Україні.

Дякую.

Веде засідання заступник Голови Верховної Ради
України **КОНДРАТЮК О.К.**

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Федина Софія, «Європейська солідарність». Будь ласка.

ФЕДИНА С.Р., член Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Прошу передати слово Забродському.

Веде засідання Голова Верховної Ради України
РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Забродський Михайло Віталійович.

ЗАБРОДСЬКИЙ М.В., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні колеги! Я передусім звертаюся до авторів законопроекту. Добра ідея, корисна, беззаперечно. Але перше питання, яке виникає, його вже порушував мій колега Роман Костенко, які боєприпаси ми збираємося передавати?

Зважаючи на те, як це виписано в законопроекті, то під це поняття потрапляє все – від патрона калібру 5,45 міліметра «генеральського пістолета»

ПСМ, до артилерійського снаряда 203 міліметри, наприклад, 2С7 «Піон», від морської міни до авіаційної бомби – просто боєприпаси. Це по-перше.

По-друге, тут неодноразово наголошувалося на тому, що йдеться про боєприпаси, які підлягають утилізації. А хтось ставив собі запитання, які боєприпаси підлягають утилізації? Найперше ті, які не можуть бути використані в жодному варіанті: ані в бойовій обстановці, ані під час бойової підготовки. Що збираються передавати дітям за такою редакцією законопроекту, важко собі уявити.

Беззаперечно, біатлон і кульова стрільба – це красиві атлетичні види спорту, але виникає дуже серйозний сумнів, що головним спонсором і постачальником, зокрема, боєприпасів для цих видів спорту мають стати Збройні Сили України.

Узагалі складається таке враження, що в секторі безпеки та оборони інших проблем у нас просто немає. А чи не настав час, шановні колеги, поговорити, наприклад, про драматичну ситуацію з виконанням ДОЗ цього року? А чи не запитати нам, користуючись нагодою, очільника оборонного відомства не лише про запаси боєприпасів, а ще й про передачу санаторних і лікувальних фондів Міністерства оборони до Головного військового медичного управління? А ще – про скандали з призначеннями? А ще – про неоднозначні заяви на кшталт того, ми в НАТО не йдемо навесні, а восени вже йдемо?

І вишенька на торті – нещодавно міністр зібрався перебудовувати відносини в Збройних Силах України. Я хочу закликати очільника оборонного відомства залишити відносини в Збройних Силах Головнокомандувачу і дати йому можливість спокійно працювати, зосередитися на постачанні Збройних Сил і розв'язанні їх проблем.

Біатлон – наше все. Ми беззаперечно будемо підтримувати.
Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шуфрич Нестор Іванович.

ШУФРИЧ Н.І., голова Комітету Верховної Ради України з питань свободи слова (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Дякую, шановний головуючий. Безумовно, ми підтримуємо цей законопроект, тому що не випадково один з головних девізів Олімпійських ігор: «О спорт, ты – мир!»

Кожна наша перемога на спортивному майданчику – це ще один крок до співдружності, до спілкування з представниками інших країн, тим паче йдеться про біатлон, який нам приносить олімпійські нагороди, у тому числі й золоті. Але я чую, що тут бідаються про те, що нібито немає патронів. А я ставлю запитаннячко: чому за п'ять років не побудували жодного заводу з виробництва боєприпасів малого калібру? У нас катери будували! То де на лінії розмежування катерам плавати навіть на колесах з «Ленінської кузні» та ще й за незрозумілою ціною, яка засекречена, та ще із броні такої якості, яка прострілюється

з першого пострілу навіть малими калібрами? Тому не згадуйте про те, що нагадує саме про вас.

Ну, і не можу втриматися. Ми вчора говорили про інтелектуальний локдаун і про відсутність інтелекту в представників нашої влади. Ба! Зразу зреагували. Читаю вчора: «Затвердили програму по створенню (увага!) искусственного интеллекта». Тобто свого не вистачає, а до 2030 року буде новий інтелект – «искусственный». Люди добрые! Да бегите уже куда-то з тим, що у вас залишилося у голові. Не мучте ані себе, ані людей! І хочу сказати, що вам і «искусственный интеллект» не поможет.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Рудик. За ним – Шахов.

Зараз відбудуться два виступи з мотивів. Після того переходимо до голосування. Будь ласка, запросіть народних депутатів до залу.

Рудик Сергій Ярославович.

РУДИК С.Я., народний депутат України (одномандатний виборчий округ № 198, Черкаська область, самовисуванець). Шановні колеги! Я хотів би подякувати генералу Забродському, який, по суті, сказав те, що мав би сказати кожний народний депутат, який хоча б трохи розбирається в темі.

Що ми списуємо? Те, що непридатне для використання. І те, що непридатне для використання, ви пропонуєте віддати для навчання дітям чи студентам?

Ми за біатлон, але вдумайтеся, як сьогодні в законодавстві визначається, що таке боєприпаси, які підлягають утилізації. Це артилерійські, мінометні та гранатометні постріли, набої до стрілецької зброї, ручні гранати, реактивні снаряди.

Ми сьогодні будемо голосувати (сподіваюся, що знову не наберемо голосів) за те, щоб помічників народних депутатів позбавити необхідності мати вищу і навіть середню спеціальну освіту. Хто ви там, думаєте головою, щоб таке писати? Невже не можна виписати, що мова йде про патрони певного калібру – і крапка?! Ми – за біатлон, але проти дебілів у владі!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шахов Сергій Володимирович.

ШАХОВ С.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування (одномандатний виборчий округ № 114, Луганська область, самовисуванець). Луганщина, депутатська група «Довіра». Шановні колеги! Ми, дійсно, – за спорт, за біатлон, але Забродський і Рудик усе правильно сказали.

Скажіть, будь ласка, що ми списуємо, куди списуємо, що утилізуємо? Як у 1991 році ядерну зброю? Скажіть, будь ласка, хтось розслідував на сьогодні

справи щодо вибуху шести баз? А перша вибухнула у Сватовому через якусь типу ракетницю: ракетниця стрільнула – й утилізували 2 тисячі будинків, де зараз люди живуть без дахів, без вікон, і ніхто нічого для них не зробив. Хоча б когось посадили в тюрму? Хоча б розслідували ці справи?

У Балаклеї люди також безхатки сьогодні, порозстрілювали їх з тих баз. У повітря злетіли 1 мільярд доларів, 28 мільярдів гривень, і ніхто ні за що не відповідає. Давайте спочатку це розслідуємо, а потім будемо утилізувати ще щось.

Дякую. Сергій Шахов, Луганщина, депутатська група «Довіра».

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, підготуйтеся до голосування, будь ласка, займіть свої місця. Готові голосувати?

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття за основу проекту Закону «Про внесення зміни до статті 2 Закону України «Про правовий режим майна у Збройних Силах України» ([№ 3403](#)). Всі готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 271.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, наступне питання порядку денного – проект Закону «Про внесення змін до статті 59¹ Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» щодо врегулювання конфлікту інтересів у діяльності депутатів місцевих рад та сільських, селищних, міських голів» ([№ 3034а](#)).

Пропонується розглянути це питання за скороченою процедурою. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 216.

Рішення прийнято.

Веде засідання заступник Голови Верховної Ради
України **КОНДРАТЮК О.К.**

ГОЛОВУЮЧА. Доповідає з цього питання народний депутат України Андрій Осадчук. Прошу, пане Андрію.

ОСАДЧУК А.П., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Доброго ранку, шановні колеги, пані віце-спікер! Я хочу коротко поговорити про тему, щодо якої дуже любить висловлюватися Президент України, – про запобігання корупції. Багато про цю тему говорять, із запобіганням справи все гірші, і тому я сподіваюся, що сьогодні ми зможемо зробити невеликий, але дуже важливий крок у напрямі

запровадження кращих стандартів боротьби з корупцією. Мова йде про врегулювання конфлікту інтересів у роботі депутатів місцевих рад.

Узагалі конфлікт інтересів є одним з найбільш поширених випадків корупції, а саме дії в режимі конфлікту інтересів. Бо важливо пам'ятати, що сам по собі конфлікт інтересів не є ані порушенням закону, ані порушенням етики. Це досить нормальний стан, особливо для депутатів місцевих рад, які живуть на місцях, які мають там майно, мають родичів і працюють у своїх громадах, бо, як ми знаємо, зарплати вони не отримують. Тому в них дуже часто виникає питання врегулювання конфлікту інтересів, і тут базова проблема – як це має відбуватися.

Є одна не дуже приємна тема щодо пояснення причин, чому в нас так буксує боротьба з корупцією. Одна з таких причин – це недоліки законодавства. У статті 59¹ Закону «Про місцеве самоврядування в Україні» вписано дуже цікаво: «Сільський, селищний, міський голова, секретар... бере участь у розгляді, підготовці та прийнятті рішень відповідною радою за умови самотійного публічного оголошення про це під час засідання ради, на якому розглядається відповідне питання». Замість слів «про це» там мало б бути написано «про конфлікт інтересів», але навіть цих слів там немає.

Ми пропонуємо це усунути шляхом посилання на Закон «Про запобігання корупції»...

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, пане Андрію.

Співдоповідач з цього питання – голова підкомітету Комітету з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування Гурін Дмитро Олександрович. Будь ласка, пане Дмитре.

ГУРІН Д.О., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (одномандатний виборчий округ № 218, м. Київ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги, доброго ранку! Комітет з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування на своєму засіданні розглянув проект Закону «Про внесення змін до статті 59¹ Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» щодо врегулювання конфлікту інтересів у діяльності депутатів місцевих рад та сільських, селищних, міських голів» (№ 3034а) і за результатами розгляду в першому читанні рекомендує прийняти його за основу та в цілому.

У разі прийняття проекту закону за основу та в цілому Верховній Раді України пропонується доручити Комітету з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування при підготовці відповідного тексту на підпис Голові Верховної Ради України здійснити спільно з Головним юридичним управлінням Апарату Верховної Ради України його техніко-юридичне доопрацювання.

Шановні колеги, законопроект дуже простий. Зараз депутати місцевих рад можуть заявити про конфлікт інтересів і потім голосувати за це питання. Після набрання чинності законом, у разі прийняття цього законопроекту, депутати місцевих рад після оголошення про наявність конфлікту інтересів не матимуть права голосувати. Давайте допоможемо депутатам місцевих рад бути чеснішими.

Прошу підтримати. Комітет пропонує прийняти в першому читанні та в цілому.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Комітет пропонує, як написано в рішенні комітету, прийняти за основу, пане Дмитре. Дякую.

Є необхідність обговорити це питання? Є.

Прошу записатися на виступи: два – за, два – проти.

Пан Степан Кубів, «Європейська солідарність». Будь ласка.

КУБІВ С.І., член Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Прошу передати слово Олексію Гончаренку. Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Олексій Гончаренко. Будь ласка.

ГОНЧАРЕНКО О.О., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 137, Одеська область, самовисуванець). «Європейська солідарність». Дуже правильно, що треба боротися з корупцією, з конфліктом інтересів. Насправді, це надзвичайно важливо. Але це треба робити не лише в місцевих радах, шановні друзі. Тому що вся центральна влада – це суцільний конфлікт інтересів.

Подивіться, будь ласка, хто в нас де працює. Та весь печерський квартал, урядовий квартал перетворився на «Квартал 95». Свати, брати, друзі, куми, сусіди, директори, помічники – всі з однієї компанії. Голова СБУ – будь ласка, друг, брат, сват, однокласник, сусід Зеленського. Директор департаменту стратегічної і агентурної розвідки Головного управління розвідки Міністерства оборони – чоловік бухгалтерки «Кварталу 95». Увесь Офіс Президента – це суцільний «Квартал 95». Транспортна галузь – «Квартал 95». У Верховній Раді уже працює тесть Зеленського помічником депутата від «Слуги народу». І все це суцільний «Квартал 95» і конфлікт інтересів.

Дійшло взагалі до катастрофи. Чи знаємо ми, що НАБУ і САП хочуть виписати заступнику Керівника Офісу Президента по контролю за правоохоронними органами пану Татарову підозру в хабарництві та даванні хабарів експертам? І Генеральна прокуратура від «Слуги народу» пані Венедіктова міняє прокурорів по справі і блокує виписані підозри. А це не конфлікт інтересів, друзі?

Знаєте, я на все це дивлюся і згадуються слова живого класика: «Таке відчуття, що Бог нас карає за щось». Ось це точно. Я бачив, як Зеленський прийшов у прокуратуру 1 грудня і сказав: «Ніколи не втрачайте віри в справедливість» (так ти її і вбиваєш!), – і пішов до музею прокуратури. Треба туди його як експонат.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Володимир Гевко, «Слуга народу». Будь ласка.

ГЕВКО В.Л., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 167, Тернопільська область, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги! Ми дуже багато говоримо про боротьбу з корупцією, як уже сьогодні зазначалося, але насправді боротьба з корупцією – це чіткі кроки. Цей законопроект насправді досить простий, ним пропонується врегулювати певні колізії, які є в чинному законодавстві.

Ми можемо також багато говорити про те, що потрібно робити значно масштабніші кроки, але навіть впорядкування таких елементарних речей, які виникають на рівні місцевих рад, наближає нас усе ближче до більш правового суспільства. Тому я закликаю всіх підтримати цей законопроект і голосувати «за».

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Антон Поляков, депутатська група «Партія «За майбутнє». Будь ласка.

ПОЛЯКОВ А.Е., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (одномандатний виборчий округ № 206, Чернігівська область, політична партія «Слуга народу»). Депутатська група «Партія «За майбутнє». Шановні колеги! Ми всі прочитали цей законопроект і бачимо, що він у деяких моментах не відповідає Конституції і висновкам КСУ. Тому ми просто витрачаємо свій час.

Якщо казати про боротьбу з корупцією, то нехай центр та центральна влада почнуть з себе. Адже ми розуміємо, що якби КСУ не виніс рішення щодо недекларування та е-деклараций, то вперше в Україні ми отримали б Президента-корупціонера та керівника Офісу – корупціонера – Зеленського та Єрмака. Почнімо з них.

А якщо казати про місцеві ради, то понад рік тому, допустимо, у Чернігові затримали директора комунального підприємства та депутата міської Чернігівської ради на отриманні хабара 25 тисяч доларів. Який конфлікт інтересів? Про що ми кажемо, якщо їх затримали, а потім прокуратура просто змінила статтю і ці люди вийшли на волю, сплативши штраф? Все.

Усе місто знає, що депутати беруть кошти за те, щоб будувати будинки, що компанії, які прозоро працюють, створюють робочі місця, сплачують ці

хабарі, і ніхто нічого не робить. А ви тут розмовляєте про конфлікт інтересів. Давайте не будемо гаяти свого часу.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Павло Бакунець, депутатська група «Довіра». Будь ласка.

БАКУНЕЦЬ П.А., член Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування (одномандатний виборчий округ № 122, Львівська область, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Жовківщина, Яворівщина, депутатська група «Довіра». Шановні колеги, шановний пане Голово! Практика, дійсно, свідчить, що і в депутатів місцевих рад, і в посадових осіб органів місцевого самоврядування часто буває конфлікт інтересів. Я і сам, працюючи в органі місцевого самоврядування, також був притягнутий до відповідальності за конфлікт інтересів.

Але у профільному законодавстві, дійсно, існує колізія. Саме тому, власне, цим законопроектом автори запропонували внести зміни до Закону «Про місцеве самоврядування в Україні» і визначити, що врегулювання конфлікту інтересів посадових осіб і депутатів місцевих рад відбувається на підставі Закону «Про запобігання корупції».

Однак ми наголошуємо, що цей законопроект лише підкреслює факт, що нам потрібно врегулювати конфлікт інтересів, і натомість не визначає механізмів врегулювання такого конфлікту інтересів.

Враховуючи також те, що зараз перебуває на гарячому етапі підготовки новий законопроект про місцеве самоврядування, депутатська група «Довіра» вважає, що не слід вносити зміни до чинного закону, а доопрацювати вже новий проект закону про місцеве самоврядування. Тому пропонуємо вам, шановні колеги, визначатися в залі щодо даного законопроекту.

Дякую.

Веде засідання Голова Верховної Ради України

РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Лозинський Роман Михайлович – з мотивів. Після цього голосуємо. Будь ласка, запросіть народних депутатів до залу.

ЛОЗИНСЬКИЙ Р.М. Шановні колеги, щойно прозвучало багато маніпуляцій щодо цього законопроекту. Я за одну хвилину поясню, чому це маніпуляції. У нас відбулися місцеві вибори. Депутати приступили до роботи, і в них є два закони, які регулюють конфлікт інтересів. У Законі «Про запобігання корупції» визначено: якщо у вас є конфлікт інтересів – заявіть і не голосуйте, не обговорюйте. У Законі «Про місцеве самоврядування в Україні» визначено:

якщо у вас є конфлікт інтересів – заявіть і робіть усе, що хочете, – голосуйте, обговорюйте, приймайте рішення і вступаєте в цей конфлікт інтересів.

Для того щоб, не чекаючи внесення змін до Закону «Про місцеве самоврядування в Україні», бо це може тривати рік, півроку, ніхто не знає, а вже сьогодні виправити цю помилку, «устаканити» ці два закони між собою, цей проект в один абзац пропонується прийняти за основу та в цілому. Тут немає філософії, тут немає великої науки. Тут є конфлікт інтересів, який треба врегулювати один раз чітко.

Дякую всім фракціям, які підтримують. Дякую комітету за рішення про прийняття за основу та в цілому.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Переходимо до голосування. Будь ласка, підготуйтеся. Шановні колеги, поки займають свої місця народні депутати України, скажіть мені, будь ласка, комітет рекомендує цей законопроект прийняти і за основу, і в цілому. Немає заперечень? Добре.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття за основу проекту Закону «Про внесення змін до статті 59¹ Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» щодо врегулювання конфлікту інтересів у діяльності депутатів місцевих рад та сільських, селищних, міських голів» ([№ 3034а](#)). Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 267.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття в цілому з необхідними техніко-юридичними правками проекту Закону «Про внесення змін до статті 59¹ Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» щодо врегулювання конфлікту інтересів у діяльності депутатів місцевих рад та сільських, селищних, міських голів» ([№ 3034а](#)). Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 261.

Рішення прийнято.

Закон прийнято. Дякую.

Наступне питання – проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про освіту» щодо забезпечення якості навчальної літератури» ([№ 3900](#)).

Шановні колеги, пропонується розглянути це питання за скороченою процедурою. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 227.

Рішення прийнято.

До слова запрошується народний депутат України Совсун Інна Романівна.

СОВСУН І.Р., член Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Шановні колеги! Чи знаєте ви, присутні тут у залі, що содою можна лікувати рак, а Київ було засновано в ХІХ столітті? Зараз ви, мабуть, думаєте, що це абсолютні нісенітниці. Але, на превеликий жаль, ці нісенітниці написані сьогодні в українських підручниках, за якими навчаються наші діти.

Ідея цього законопроекту – змінити цю жахливу ситуацію з підручниками, виправити її і зробити українські підручники сучасними, науковими та якісними. Яким є наш шлях до цього?

Перше. Нам необхідно запровадити чіткі критерії до якості підручників. Підручники повинні бути науковими, не повинні містити плагіату, ознак упередженого ставлення і мають відповідати віковій дитини.

Друге. Необхідно, щоб була незалежна якісна експертиза цих підручників, і оскільки зараз інститут експертизи не працює на достатньо належному рівні, ми пропонуємо варіант, коли батьки зможуть звертатися і просити про додаткову експертизу підручників у випадку, якщо в них виникли питання з приводу тих чи інших підручників. Це те, про що благають зараз сотні тисяч батьків в усій країні, які дивляться за тим, як зараз парламент проголосує за цей законопроект, чи дасть їм право скаржитися на якість підручників в Україні.

Третє. Нам необхідно чітко визначити, що підручники, які не відповідають встановленим критеріям, не мають права використовуватися в школі. Це дуже простий шлях, який дасть нам змогу зробити так, щоб дітям було цікаво вчитися в школі, щоб підручники були якісними і давали якісну освіту, щоб діти знали призначення соди і знали рік заснування Києва.

І головне – батьківська спільнота, вчительська спільнота побачать, що парламент, єдиний законодавчий орган у країні, дбає про те, якою буде освіта наших дітей.

Я дуже прошу вас зараз проголосувати за цей законопроект і підтримати майбутнє наших дітей.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. До слова запрошується голова Комітету з питань освіти, науки та інновацій Бабак Сергій Віталійович.

БАБАК С.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Доброго ранку, шановні колеги! Зазначеним законопроектом пропонується внести зміни до Закону України «Про освіту», які спрямовані на встановлення чітких вимог до якості навчальної літератури, насамперед тієї, яка використовується в закладах загальної і середньої освіти, та механізму перевірки дотримання цих вимог.

Необхідність прийняття цього законопроекту обґрунтовується вкрай низькою якістю навчальної літератури, зокрема шкільних підручників та посібників, які іноді містять дискримінаційні вислови та зображення, часто містять фактичні помилки, які викликають неабиякий суспільний резонанс.

Законопроектом також пропонується врегулювати питання проведення конкурсів та експертизи навчальної літератури і прибрати монополію на друк підручників деяких суб'єктів.

Комітет Верховної Ради з питань освіти, науки та інновацій рекомендував Верховній Раді України за результатами розгляду проекту закону в першому читанні прийняти його за основу і доопрацювати до другого читання.

Прошу підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, необхідне обговорення, так? Запишіться, будь ласка, на виступи по фракціях і групах: два – за, два – проти.

Гришина Юлія Миколаївна.

ГРИШИНА Ю.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги! Ми сьогодні розглядаємо законопроект, у назві якого є чудові слова «щодо забезпечення якості навчальної літератури». Ми повністю підтримуємо і поділяємо позицію автора законопроекту щодо встановлення чітких вимог до якості навчальної літератури на рівні закону. Але зверніть, будь ласка, увагу на один дуже важливий момент.

Цим законопроектом, окрім пропозицій щодо якості навчальної літератури, які, я ще раз повторюю, дуже важливі на сьогодні, пропонується встановити норму, що виключає положення, які визначають статус та повноваження Національної академії педагогічних наук. Тобто академія педагогічних наук позбавляється права участі в розробці навчальної літератури, чим, по суті, нівелюється вся її діяльність і сама академія.

Колеги, у нас у всіх є питання до роботи академії педагогічних наук. Але, я впевнена, що ліквідувати цей заклад таким чином абсолютно неправильно. ГНЕУ так само звертає увагу на те, що цей законопроект потребує вдосконалення, і пропозиція, яка стосується статусу академії педагогічних наук, виходить за межі регулювання цього законопроекту.

Тому я прошу не підтримувати законопроект, враховуючи те, що він має суттєві недоліки, які не стосуються якості навчальної літератури. Щодо якості навчальної літератури в нас уже готовий законопроект, який підтримується всіма фракціями. Ми разом його зробимо і, дійсно, удосконалимо якість навчальної літератури, і будемо працювати з Національною академією педагогічних наук з приводу того, щоб вони працювали якісніше. Але ж не знищувати їх законом про якість навчальної літератури.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Констанкевич Ірина Мирославівна.

КОНСТАНКЕВИЧ І.М., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (одномандатний виборчий округ № 23, Волинська область, самовисуванець). Шановні колеги! Група «Партія «За майбутнє» поділяє тривогу з приводу якості сучасних українських підручників. Ми вважаємо, що вони вже далеко не такі, яких потребує український школяр і хочуть бачити українські батьки, та зовсім не такі, з якими хотіли б працювати українські вчителі. На жаль, проблема українських підручників виникла не сьогодні і навряд чи буде розв'язана саме в такий спосіб, який пропонується в даному законопроекті.

Група «Партія За майбутнє», яка складається з народних депутатів-мажоритарників, найкраще знає ті проблеми, які є в освіті, ми їх послідовно розв'язували і будемо розв'язувати. Ми вважаємо, що проблеми шкільних підручників – це проблеми, які мають розв'язуватися найперше незалежними експертами. Це проблеми, які мають розв'язуватися українськими вчителями. Саме вчитель має обирати, яким повинен бути сучасний шкільний підручник. Але для того треба українським вчителям підвищити зарплату, як було обіцяно і Президентом, і урядом. Не може бути український вчитель із зарплатою у 5 тисяч гривень. Це перший аспект.

Другий аспект. Ми вважаємо, що і батьки мають впливати на те, як формується сприйняття шкільних підручників.

Тож група «Партія «За майбутнє» вважає, що даний законопроект треба доопрацювати. Він позитивний у частині формулювання проблематики, але щодо шляхів вирішення його потрібно доопрацьовувати. Тому ми – за українського вчителя, за українську дитину, за українського школяра, але цивілізованими сучасними способами. Підручник – це навігатор в освітньому процесі, і ми – за сучасний підручник і за сучасного вчителя.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Лукашев Олександр Анатолійович.

ЛУКАШЕВ О.А., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій (одномандатний виборчий округ № 113, Луганська область, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Шановні колеги, доброго ранку! Я хотів би підкреслити, що ми не вперше стикаємося з ситуацією, коли запропонована назва законопроекту не має нічого спільного з тими нормами, які намагаються його автори протиснути і закріпити в чинному законодавстві.

Дійсно, дуже позитивна і правильна ідея, яка схвалюється всіма суб'єктами освітянської спільноти. Забезпечення якості навчальної літератури, зокрема у сфері повної загальної і середньої освіти і в будь-якій освітянській сфері, дуже актуальне і цього треба прагнути. Але ж цей законопроект не про забезпечення

якості навчальної літератури. Він – про руйнування системи контролю за якістю в особі Національної академії педагогічних наук. У такий спосіб автори законопроекту намагаються зруйнувати цю поважну інституцію, яка, дійсно, за багато років свого існування і плідної праці завоювала потужний авторитет в освітньому середовищі.

Що ми побачили в запропонованих положеннях законопроекту? Те, що орган виконавчої влади, який буде посилений представниками якихось сумнозвісних громадських організацій, забезпечуватиме так звану якість освітньої літератури.

Ми вже стикнулися в комітеті, коли питання заборони пропаганди гомосексуалізму не отримали там підтримки. Про що мова? Друзі, ми будемо голосувати категорично проти.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Арешонков Володимир Юрійович.

АРЕШОНКОВ В.Ю., член Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (одномандатний виборчий округ № 64, Житомирська область, самовисуванець). Доброго ранку, шановні колеги! Я розумію, що питання, можливо, не настільки актуальне для багатьох, бо мова йде не про митницю, не про корисні копалини. Тому дехто вважає, що цей законопроект такий собі, знаєте, прохідний – проїхали і забули. Ні.

Я зараз звертаюся до всіх у цьому залі. Автори законопроекту абсолютно праві в тому, що він має ряд необхідних позитивних моментів, і ми це підтримуємо. Але ось згадувався приклад в одному з навчальних підручників про щось пов'язане із содою, ще з чимось. Зараз ми маємо поодинокі такі приклади, однак якщо набере чинності закон, проект якого ми розглядаємо, то їх буде безліч. На сьогодні існують чотири фільтри, які проходять ті, які пропонують навчальні посібники, підручники, – це експертні ради, наукові інституції.

Що ви ж пропонуєте? Якщо для вас у слові «консерватор» є щось застаріле, анахронічне, непотрібне, то я звертаюся до розумних людей, бо педагогіка – по-хорошому консервативна наука, і це означає, що в ній є напрацювання багатьох років, століть батьків, педагогів.

Чому ви хочете зруйнувати цю інституцію? Хто вам дав право ліквідувати статтю 75 Закону «Про освіту»? Хто вам дав право у вашому протистоянні з Національною академією педагогічних наук взагалі її нищити і виводити як суб'єкт з процесу підготовки навчальних посібників і підручників? Не робіть цього. Даний законопроект потребує, як мінімум, доопрацювання.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Переходимо до голосування.

Івченко – з мотивів, 1 хвилина, і Железняк – з мотивів, 1 хвилина. Ще Павленко бажає виступити?

Івченко Вадим Євгенович.

ІВЧЕНКО В.Є., член Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). «Батьківщина». Колеги, я вже зрозумів, що цей законопроект потрібно направляти на доопрацювання, але як символічно: зараз під стінами парламенту стоять 2 тисячі вчителів міста Києва. Вони до нас приходять вже вдруге зі своїми вимогами.

Перше. Вони просять розблокувати постанову від 2019 року про оплату праці педагогічних і науково-педагогічних працівників, здійснити виплату допомоги, установлені на 1 січня 2021 року, за стаж роботи, встановити педагогічним і науково-педагогічним працівникам закладів освіти фіксовані надбавки (вони тяж люди), запровадити обов'язкове державне страхування на випадок захворювання коронавірусною хворобою і відновити державні гарантії педагогічним працівникам.

Колеги, там учителі, і я разом з вами готовий вийти зараз до вчителів і отримати ті вимоги, які вони принесли до нас. Це наші з вами вчителі. Ми завжди будемо учнями для них.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Железняк Ярослав Іванович.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Колеги, наша фракція, звичайно, підтримуватиме цей законопроект, тому хочу передати слово Сергію Колебошину.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колебошин.

КОЛЕБОШИН С.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій (одномандатний виборчий округ № 140, Одеська область, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги! Як учителя, як людину, яка працювала в системі освіти, мене особисто непокоїть ситуація з тим, що в нас сода лікує онкологію, про що пишеться в підручнику хімії, що Київ заснований у ХІХ столітті, що (і це символічно, що в Міжнародний день людей з особливими потребами) ми ніколи в підручнику не побачимо ані фотографії, ані зображення людини, наприклад, на інвалідному візку, і в підсвідомості дітей цих людей немає в суспільстві і потім фактично немає в нашому реальному світі.

Цей законопроект про те, що такого бути не може і такого не буде. Він жодним чином не позбавляє якихось там повноважень Національну академію педагогічних наук, про що тут ішлося. Цей законопроект про монополізацію історії, яка не буде призводити до тих речей, які відбуваються зараз у наших підручниках, і як наслідок – у нашому суспільстві. Тим більше що це перше

читання. Якщо в когось є якісь пропозиції щодо цього, між першим і другим читанням можна їх запропонувати.

Прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Сергію Валерійовичу.

Павленко Ростислав Миколайович.

ПАВЛЕНКО Р.М., член Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Дякую, шановний Дмитре Олександровичу. Шановні колеги, про що, власне, йдеться? Зараз немає механізму, який дозволяв би здійснювати контроль за якістю підручників з боку тих, для кого вони, власне, пишуться, – дітей і їх батьків. Тому цей механізм, як на мою думку, необхідно запровадити. Всі ті зауваження, які лунали, цілком можуть бути враховані під час доопрацювання законопроекту.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Переходимо до голосування. Будь ласка, запросіть народних депутатів до залу. Займіть свої місця. Готові голосувати?

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття за основу проекту Закону «Про внесення змін до закону України «Про освіту» щодо забезпечення якості навчальної літератури» ([№ 3900](#)).

Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 161.

Рішення не прийнято.

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію про направлення в комітет для підготовки на повторне перше читання проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про освіту» щодо забезпечення якості навчальної літератури» ([№ 3900](#)). Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 220.

Рішення не прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про повернення суб'єкту права законодавчої ініціативи на доопрацювання проекту закону № 3900. Шановні колеги, прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 226.

Рішення прийнято.

Дякую. Покажіть по фракціях і групах.

Наступне питання порядку денного. Шановні колеги, на ваш розгляд запропоновано проект Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення ефективної реалізації парламентського контролю» ([№ 4131](#)).

На трибуну запрошується голова Комітету з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України Кальченко Сергій Віталійович.

Шановні колеги, хтось наполягатиме на поправках? Ні.

Переходимо до голосування... (*Шум у залі*). Одна поправка? Євтушок Сергій Миколайович щодо однієї поправки... Сергію Миколайовичу, за всієї поваги, давайте проголосуємо і підемо далі. Я вас як автор прошу, якщо ви не заперечуєте. Добре, дякую.

Будь ласка, підготуйтеся до голосування. Готові?

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття в другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними поправками проекту Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення ефективної реалізації парламентського контролю» ([№ 4131](#)). Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 303.

Рішення прийнято.

Дякую, шановні колеги.

Покажіть по фракціях і групах, будь ласка.

«Слуга народу» – 205, «Опозиційна платформа – За життя» – 16, «Європейська солідарність» – 20, «Батьківщина» – 10, «Партія «За майбутнє» – 11, «Голос» – 13, «Довіра» – 17, позафракційні – 11.

Ще раз вам дякую.

Наступне питання порядку денного – проект Закону «Про реабілітацію осіб з обмеженнями життєдіяльності» ([№ 3668](#)). Це також друге читання.

На трибуну запрошується заступник голови Комітету з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування Дмитрієва Оксана Олександрівна.

Хтось наполягатиме на поправках? Не будуть.

Будь ласка, підготуйтеся до голосування.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття в другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками проекту Закону «Про реабілітацію осіб з обмеженнями життєдіяльності» ([№ 3668](#)). Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 288.

Рішення прийнято.

Дякую. Покажіть по фракціях і групах.

Наступне питання порядку денного – проект Закону «Про внутрішній водний транспорт» ([№ 1182-1-д](#)).

На трибуну запрошується голова підкомітету Комітету з питань транспорту та інфраструктури Ковальов Артем Володимирович.

Хтось наполягатиме на поправках? Цимбалюк. Хто ще? Лише Михайло Михайлович? Ще Климпуш-Цинцадзе.

Колеги, давайте зробимо так: виступи по 3 хвилини – Клименко, Цимбалюк... Виступи чи поправки? Виступи – 5 хвилин і підтвердження п'яти поправок.

Климпуш-Цинцадзе Іванна Орестівна, не наполягаєте? Не наполягає Іванна Орестівна. Дякую.

Цимбалюк, 5 хвилин. Але, Михайле Михайловичу, голосувати будемо в кінці, домовилися?

ЦИМБАЛЮК М.М., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). «Батьківщина». Шановний головуючий, шановні народні депутати, шановний доповідачу! Нам як команді «Батьківщина» дуже прикро, що все-таки комітет не врахував наших пропозицій до цього законопроекту, які надзвичайно важливі.

Юлія Тимошенко як лідер фракції особисто була на засіданні комітету і наполягала на тих принципових речах, які могли б цей законопроект зробити збалансованим документом. Але не так сталося, як гадалося. Я хотів би, щоб ті народні депутати, які мають намір голосувати за цей законопроект, уважно послушали, про що йде мова.

Автори законопроекту, мабуть, під чийось тиском хочуть допустити на українські річки судна під іноземними прапорами. Що це тягне за собою? Насамперед, за міжнародним морським правом судна, які рухатимуться навіть внутрішніми річками, не мають права контролю з боку держави, де вони рухатимуться. Тобто Україна втрачає контроль за пересуванням, за вантажами, які перевозитимуть ці судна. Це перше.

Друга небезпечна річ. Цим законопроектом ми ставимо в нерівні умови тих, які називаються вітчизняними перевізниками, і тих, які під іноземними прапорами перевозитимуть вантажі в Україну. Скажу чому. Тому що саме іноземні перевізники, у даному випадку судовласники, мають право використовувати пальне без сплати акцизу. Є небезпека, що тими суднами буде ввозитися пальне і реалізовуватися тут на тіньовому ринку.

Наступна річ. Автори законопроекту звільняють ці судна під іноземними прапорами від сплати за використання шлюзів та іншої річкової інфраструктури. Більше того, є великий ризик, оскільки в цьому законопроекті є конкретні статті, що ці судна під іноземними прапорами матимуть право скидати в річки відходи. Вибачте, коли в нас і так проблема з екологією, це дуже серйозні ризики.

Цим законопроектом дозволяється (увага!) поглиблювати русла річок і невідомо куди, без дозволу будь-яких державних органів використовувати пісок та інший матеріал на розсуд того, хто це виконуватиме.

Шановні колеги, цим законопроектом Верховна Рада, українська влада порушують ряд надзвичайно серйозних міжнародних документів, у тому числі щодо Європейського Союзу. Думаю, що Комітет з питань інтеграції України з Європейським Союзом висловить свою позицію, як коригується з нашими міжнародними зобов'язаннями.

Ще одна важлива річ. Такий закон потрібен, тому що велика кількість вантажів, які сьогодні перевозяться залізничним і автомобільним транспортом, перейдуть на дешевший – водний. Але, вибачте, є ризик того, що Україна перетвориться на велике звалище використаних суден, за які сьогодні сплачують значні кошти в інших європейських державах, сюди можуть звезти весь мотлох.

Фракція «Батьківщина»...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Михайле Михайловичу. Поправки в кінці поставимо на підтвердження.

Хто ще наполягав на виступі?

Клименко Юлія Леонідівна, 3 хвилини.

КЛИМЕНКО Ю.Л., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Шановні колеги! Я хотіла б зробити більш детальний огляд цього документа, бо законопроект про внутрішні водні шляхи ні про що не говорить більшості людей.

Про що цей законопроект? Україна вже багато років живе без секторального закону, який узагалі регулює рух по річках. Ми, мабуть, одна з небагатьох країн поряд з нашими європейськими і неєвропейськими сусідами, яка не має профільного закону, тому річка використовується як завгодно, туди скидається все, що завгодно, на ній ходить усе, що завгодно, її використовують усі, кому не лінь, витягаючи незаконно контрабандою пісок.

Тому це проект профільного закону, прийняття якого дасть змогу унормувати, врегулювати все, що відбувається на річці, а також запустити можливість інвестування туди грошей як внутрішніх, так і зовнішніх, дасть змогу розвиватися внутрішнім водним шляхам, можливість зняти з доріг більше ніж 1 мільйон тонн.

Зараз ми виділили 100 мільярдів на дороги, які використовуються перевантаженими автомобілями замість того, щоб використовувати наші річки і ними перевозити вантажі. Це значно здешевить і спростить ситуацію, зніме з доріг навантаження і відповідно наші платники податків, наш бюджет виділятимуть менше грошей на утримання доріг, на їх латання і на ремонт – кожного року більше ніж на 4 мільярди гривень. Річка може перевозити більше 30 мільйонів тонн на рік. Це значний обсяг для наших сільськогосподарських виробників, для

великої кількості бізнесів, які можуть використати річки після того, як усе-таки вони будуть узаконені і на них не відбуватиметься, скажемо так, тіньовий ринок, який зараз там існує й процвітає.

Тому мета цього законопроекту, одним із співавторів якого є я, фактично узаконити існування річок, навести там лад, у тому числі з точки зору екології, видобутку піску, заходу туди суден.

Я хочу сказати своїм колегам, які щойно говорили про іноземні прапори. Українські компанії ходять під іноземними прапорами, тому що Україна не може забезпечити нормальні умови існування нашому водному транспорту.

Колеги, давайте зробимо так, щоб нам було не соромно за український прапор, і тоді всі ходитимуть під українським прапором замість того, щоб тікати за кордон. Давайте будемо видавати нормальні права і документи морякам, і тоді нам усім стане легше.

Фракція «Голос» підтримуватиме законопроект, оскільки він потрібен для того, щоб запуснути гроші.

Веде засідання заступник Голови Верховної Ради
України **КОНДРАТЮК О.К.**

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Іванна Климпуш-Цинцадзе, «Європейська солідарність», 3 хвилини.
Увімкніть, будь ласка, мікрофон.

КЛИМПУШ-ЦИНЦАДЗЕ І.О., голова Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України з Європейським Союзом (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановна пані головуюча, шановні колеги! Дійсно, цей законопроект, який стосується врегулювання ситуації щодо використання річок в Україні, уже давно на часі. Насправді, це частина наших зобов'язань у рамках Угоди про асоціацію, яка дасть нам змогу за однаковими умовами бути конкурентоспроможними з іншими країнами Європейського Союзу.

Я рада, що профільний комітет активно працював над тим, щоб долучити максимальну кількість думок і врахувати їх до фінального документа, який ми сьогодні розглядаємо.

Разом з тим я не можу не зазначити, що, на жаль, законопроект не є ідеальним і далі потребує доопрацювання, можливо, через додаткові акти для того, щоб ми остаточно врахували положення міжнародних зобов'язань України і положення директив 87/540, 2005/44 і 2016/1629.

Сподіваюся, що з конструктивним підходом комітету ми зможемо зробити так, що незважаючи на те, що перший законопроект зараз у другому читанні підтримаємо, разом з тим, усі деталі, які потребують уточнення й шліфування, ми будемо готові далі в конструктиві доопрацювати і допомагати річковикам

користуватися річками на благо і України, і на благо того, щоб економіка України максимально розвивалася.

Дякую.

Веде засідання Голова Верховної Ради України
РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги! Зараз ми ставимо на підтвердження поправки. Будь ласка, запросіть народних депутатів до залу.

Цимбалюк наполягав. Скільки поправок, Михайле Михайловичу? П'ять поправок, так? Назвіть, будь ласка, поправки, на яких будете наполягати?

ЦИМБАЛЮК М.М. Поправка 80, поправка 90, поправка 109, поправка 168 і поправка 308.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправки 80, 90, 109, 168, 308.

Шановні колеги! Підготуйтеся до голосування, будь ласка.

Поправка 80 була врахована комітетом. Автор – Ковальов. Будь ласка, підготуйтеся до голосування. Ставиться на підтвердження.

Готові голосувати? Готові? Комітет її підтримав. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 275.

Рішення прийнято.

Поправку підтверджено.

Поправка 90 Клименко Юлії Леонідівни. Вона була врахована частково комітетом. Ставлю на підтвердження її в тій редакції, в якій вона була врахована комітетом. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 269.

Рішення прийнято.

Поправку підтверджено.

Поправка 109 Ковальова. Вона була врахована комітетом. Ставлю її на підтвердження. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 274.

Рішення прийнято.

Поправку підтверджено.

Поправка 168 Дунди. Комітетом її підтримано. Ставлю її на підтвердження. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 275.

Рішення прийнято.

Поправка 308 Ковальова. Вона також була врахована комітетом. Ставлю її на підтвердження. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 274.

Рішення прийнято.

Переходимо до голосування за законопроект у цілому. Будь ласка, підготуйтеся. Готові голосувати?

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття у другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками проекту Закону «Про внутрішній водний транспорт» ([№ 1182-1-д](#)).

Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 276.

Рішення прийнято.

Усім дякую.

Наступне питання порядку денного – проект Закону «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо встановлення відповідальності за невиконання законних вимог депутата місцевої ради» ([№ 3381](#)).

Пропонується розглянути це питання за скороченою процедурою. Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 245.

Рішення прийнято.

Осадчук Андрій Петрович.

ОСАДЧУК А.П., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»)*. Шановні колеги! Відшуміли місцеві вибори. Всі нарешті розібралися, що таке депутати місцевих рад, зрозуміли їх права, обов'язки та їх важливість, і зараз час допомогти депутатам місцевих рад якісно виконувати їхню роботу.

Нагадаю, що зовсім недавно за ініціативою віце-спікера Стефанчука, дай Боже йому здоров'я, ми підтримали пропозицію запровадити відповідальність за ненадання відповіді на звернення народного депутата України. Ми стали на захист інтересів і якості роботи народних депутатів України, але в той момент забули, що депутатів місцевих рад набагато більше, вони не менш важливі і залишаються в цьому питанні геть незахищеними.

Закон надає депутатам не так багато інструментів для виконання їхніх обов'язків. Найперше це звернення і запити. Саме цими інструментами вони реагують на свої обов'язки допомагати громаді, збирати інформацію, реагувати на якісь проблеми. Але оскільки немає жодної відповідальності, їм ці відповіді не надають, і вам це добре відомо. У результаті страждають не депутати, а громадяни, які не отримують допомоги, не отримують відповідей. А ще в результаті страждають політичні партії, бо громадяни думають погано про депутатів, що вони погано працюють, а насправді їм просто не надають відповідей.

Тому ми пропонуємо вирівняти цю ситуацію. Чинний закон дає аналогічні приклади відповідальності за ненадання відповіді і на звернення народних депутатів України, і на звернення адвокатів, і на звернення інших суб'єктів, а от

звернення депутатів місцевих рад не захищені Кодексом України про адміністративні правопорушення.

Ми пропонуємо запровадити таку статтю, встановити адміністративну відповідальність. Прошу вас проголосувати в першому читанні, до другого читання є косметичні поправки, які ми підготуємо.

Комітет підтримав і пропонує проголосувати в першому читанні «за».
Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

До слова запрошується голова підкомітету Комітету з питань правоохоронної діяльності Медяник В'ячеслав Анатолійович.

МЕДЯНИК В.А., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (одномандатний виборчий округ № 27, Дніпропетровська область, політична партія «Слуга народу»). Шановний головуєчий, шановні колеги! Комітет з питань правоохоронної діяльності на своєму засіданні розглянув проект Закону «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо встановлення відповідальності за невиконання законних вимог депутата місцевої ради», поданий народним депутатом України Макаровим та іншими народними депутатами України.

Мета законопроекту – введення адміністративної відповідальності за недодержання строків надання відповіді на депутатське звернення і запит депутата місцевої ради, надання неправдивої або неповної інформації на таке депутатське звернення і запит.

Суть законопроекту – доповнити Кодекс України про адміністративні правопорушення новою статтею 188⁵⁶ щодо встановлення відповідальності за невиконання законних вимог депутата місцевої ради, надати право складати протоколи про дані правопорушення апарату відповідної сільської, селищної, міської ради, виконавчому апарату відповідної районної, обласної ради, секретаріату Київської міської ради, покласти обов'язок щодо розгляду таких справ на районні, районні у місті, міські чи місцеві суди щодо зміни до статті 221 Кодексу України про адміністративні правопорушення. Це дасть змогу депутатам місцевих рад більш ефективно відстоювати інтереси територіальних громад та виконувати свої депутатські повноваження.

Запровадження адміністративної відповідальності за недодержання вимог щодо відповіді на депутатські звернення і запити дасть можливість притягати до відповідальності посадових осіб, що порушують права та гарантії діяльності депутатів місцевих рад.

Комітет з питань правоохоронної діяльності, керуючись положенням пункту 1 частини першої статті 114 Регламенту Верховної Ради України, рекомендує Верховній Раді України розглянути законопроект в першому читанні та прийняти за основу.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Запишіться, будь ласка, на виступи: два – за, два – проти.

Давайте ми вже залишимо фотозону і підемо працювати, шановні колеги! І пан міністр так само. Владиславе Артуровичу, до побачення! Гарного вам дня, успіхів, нових досягнень! (*Шум у залі*).

Кубів Степан Іванович.

КУБІВ С.І. Шановний пане Голово, прошу передати слово пану Алексєєву.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Алексєєв.

АЛЕКСЄЄВ С.О., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні колеги! Хочу нагадати, що ми нещодавно прийняли закон, яким посилили відповідальність за ненадання або несвоєчасне надання відповіді на запит народного депутата України. Але в умовах, коли проведено реформу децентралізації, на місцях значно більше влади і саме там вирішується значно більше питань. Як відомо, однією з форм ефективної роботи депутата є звернення. Ми знаємо, що є непоодинокі випадки, коли такі звернення просто ігноруються, тому що не встановлено відповідальності, і цілком слушною виглядає пропозиція встановити адміністративну відповідальність у вигляді штрафу за ненадання або несвоєчасне надання відповіді на запит або інші законні вимоги депутата місцевої ради.

Фракція «Європейська солідарність» підтримуватиме цей законопроект у першому читанні і потім у другому.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Задорожній Микола Миколайович.

ЗАДОРОЖНІЙ М.М., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 162, Сумська область, політична партія «Слуга народу»). Доброго ранку, шановні колеги! Дійсно, достатньо важливий законопроект, який має як плюси, так і мінуси. На сьогодні запитамі депутатів місцевих рад дуже часто зловживають і створюють певний спам для голів і місцевих адміністрацій. З іншого боку, необхідно прийняти законопроект у першому читанні, трохи доопрацювати, щоб створити певний баланс і розуміння на місцях.

Загалом досить конструктивна пропозиція і пропоную колегам підтримати проект у першому читанні.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Мамоян Суто Чолоєвич.

МАМОЯН С.Ч., член Комітету Верховної Ради України з питань правохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Прошу передати слово Шуфричу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шуфрич Нестор Іванович.

ШУФРИЧ Н.І. Дякую, шановний головуючий. Безумовно, статус депутата всіх рівнів має викликати повагу в органів державної влади і місцевого самоврядування, найперше – в органів виконавчої влади.

Ми вже прийняли низку рішень щодо підвищення відповідальності за нехтування зверненнями народних депутатів України. Абсолютно справедливо, логічно вимагати відповідної відповідальності і щодо депутатських звернень наших колег депутатів рад нижчих рівнів. Тому наша фракція цей законопроект підтримає, але я хочу звернути увагу на таке.

Дуже багато разів під час розгляду низки законопроектів до Верховної Ради України їх представляти приходять не міністри, а представники рівня заступника, ми ще доживемося, що будуть приходити керівники департаментів і управлінь.

Повага до статусу депутатів усіх рівнів починається з особистої уваги під час розгляду законопроектів саме в залі Верховної Ради України. Це ставлення в цілому до інституту Верховної Ради України і це ставлення до монобільшості. Можливо, нас як опозицію влаштувало б, що вас сьогодні ні за що не вважають. Хоча ще раз хочу звернути вашу увагу, що саме ви сьогодні формуєте Кабінет Міністрів України, і нехтування присутністю міністрів на засіданнях під час представлення законопроектів – це неповага до вас. Тому закликаємо вас, щоб ваші представники Кабміну були відповідальними, висловлювали повагу найперше до тих, хто їх формував.

А ваша позиція, що це не наша влада, не працює, тому що сьогодні так сталося, що все в країні – Зеленський – і відповідати вам.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Цимбалюк Михайло Михайлович, потім – Лозинський, Рудик, і переходимо до голосування.

Увімкніть, будь ласка, мікрофон Михайла Михайловича.

ЦИМБАЛЮК М.М. «Батьківщина». Шановний головуючий, шановні колеги, я не коментуватиму сьогоднішнього фотографування в урядовій ложі, думаю, що журналісти зроблять це більш фахово, як і весь український народ.

Щодо суті законопроекту № 3381. Справді, щойно завершилися вибори до органів місцевої влади, вперше в багатьох об'єднаних територіальних громадах обрали депутатів. Важливо, щоб вони здійснювали свої повноваження в межах

компетенції і могли достойно відстоювати інтереси громади. Проектом пропонується посилення адміністративної відповідальності посадових осіб за невчасне надання відповіді на запит депутата місцевої ради або ігнорування, це має, справді, каратися адміністративно.

Я дякую авторам законопроекту, яким пропонується доповнити Кодекс України про адміністративні правопорушення статтею 188⁵⁶, що недодержання встановлених законом строків надання відповіді на депутатське звернення депутата місцевої ради, надання неправдивої або неповної інформації тягне за собою накладання штрафу на посадових осіб від 10 до 20 неоподатковуваних мінімумів. Якщо повторно протягом року здійснюється таке правопорушення, воно вже тягне за собою накладання штрафу на посадових осіб від 20 до 50 неоподатковуваних мінімумів. Недодержання строків подання відповіді за запит тягне за собою накладання штрафу на посадових осіб від 100 до 250 неоподатковуваних мінімумів.

Ми вважаємо, що це серйозне стягнення і це стане запорукою виконання депутатами повноцінно своїх обов'язків. А ті, до кого спрямовуються запити, будуть вчасно їх подавати.

Фракція «Батьківщина» голосуватиме «за».

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Лозинський Роман Михайлович.

ЛОЗИНСЬКИЙ Р.М. Шановні колеги, місцеві вибори завершилися, настав час працювати. Але, на превеликий жаль, в органів місцевого самоврядування, у депутатів громад, яких ми так уважно і ретельно висували на ці вибори, не так уже й багато інструментів і можливостей. Такими інструментами є запити і звернення, якими кожен з вас теж володіє і які, справді, дають можливість представляти позицію людей, громад, висловлювати їхні інтереси і розв'язувати проблеми, які вони їм озвучують. Але, на превеликий жаль, ми маємо судову практику і маємо слабе законодавство, яке нівелює це право органів місцевого самоврядування. Саме таким законом ми даємо можливість підвищити статус запитів та звернень депутатів громад, а відтак представляти інтереси людей, своїх громад і своїх сусідів. Тож давайте зробимо депутатів місцевих рад сильнішими, аби вони краще могли представляти інтереси громад.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Рудик Сергій Ярославович.

РУДИК С.Я. Шановні колеги, розкажу вам на маленькому прикладі, чому потрібно голосувати за цей законопроект. Є таке місто Сміла на Черкащині. Там міський голова – від «Зе», секретар теж – від «Зе», губернатор у Черкаській області, як і по всій країні, – від «Зе», спікер і більшість у парламенті – від «Зе»,

Президент – «Зе». А що ж тоді депутати мають робити? Вони звертаються до «Зе». А ті їм кажуть: ідіть ви туди-то.

Щоб цього не сталося, треба визначити хоча б малесенький інструмент, щоб дати можливість тим депутатам місцевих рад, які прийшли від інших політичних сил, у тому числі від «Команди Сергія Рудика. Час змін!», захистити смілян і представників інших громад від свавілля «Зе» по всій країні.

Голосуємо «за» і сподіваємося, що депутатів місцевих рад не посилять так, як посиляють народних.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Бакунець Павло Андрійович.

БАКУНЕЦЬ П.А. Жовківщина, Яворівщина, депутатська група «Довіра». Шановний пане Голово, шановні народні депутати! Ми всі перебуваємо вже на завершальному етапі децентралізації в цій країні. Ми привели нових депутатів у наших громадах до місцевих рад. Їм потрібно додати, однозначно, м'язів для того, щоб вони робили наше життя на місцях комфортнішим і кращим.

Тому від депутатської групи «Довіра» пропоную всім підтримати даний законопроект і допомогти депутатам місцевих рад робити так, щоб нам усім було краще проживати в наших громадах.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Переходимо до голосування. Будь ласка, підготуйтеся до голосування. Запросіть народних депутатів до залу.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття за основу проекту Закону «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо встановлення відповідальності за невиконання законних вимог депутата місцевої ради» ([№ 3381](#)). Готові голосувати? Готові? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 309.

Рішення прийнято.

Дякую, шановні колеги.

Оголошення. Відповідно до статті 60¹ Регламенту Верховної Ради України повідомляю про створення у Верховній Раді України дев'ятого скликання міжфракційного депутатського об'єднання «Кримська платформа». Співголовами цього об'єднання обрано народних депутатів України Умерова Рустема Енверовича, Джемільєва Мустафу, Чийгоза Ахтема Зейтуллаєвича, Ясько Єлизавету Олексіївну, Галайчука Вадима Сергійовича.

Шановні колеги, на ваш розгляд запропоновано проект Закону «Про внесення змін до Кримінального кодексу України щодо відповідальності за викрадення, привласнення, збут, підроблення документів, що посвідчують особу, підтверджують громадянство України чи спеціальний статус особи, а також свідоцтв про державну реєстрацію актів цивільного стану та/або використання завідомо підроблених таких документів» ([№ 3946](#)).

Пропонується розглянути це питання за скороченою процедурою. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 224.

Рішення прийнято.

До слова запрошується голова Державної міграційної служби Соколюк Максим Юрійович.

СОКОЛЮК М.Ю., голова Державної міграційної служби України. Доброго ранку, шановний головуючий, шановні народні депутати! Мета законопроекту – врегулювання та чітко визначення предмета злочину, посилення кримінальної відповідальності за викрадення, привласнення, збут, підроблення документів, що посвідчують особу, підтверджують громадянство України чи її спеціальний статус.

Слід зазначити, що на сьогодні досить поширеним злочином є підроблення документів, що посвідчують особу. Це такі документи, як паспорти, посвідки чи акти цивільного стану. Це дає можливість заволодіти чужим майном, фінансами, ухилитися від майнової відповідальності за вчинені правопорушення, незаконно перетинати кордон.

Підроблення набуло такого широкого розмаху, що працюють навіть віртуальні магазини та лабораторії з підроблення. При цьому учасники організованих злочинних угруповань з метою особистого збагачення здійснюють пошук потенційних клієнтів, незаконні придбання бланків офіційних документів, інші дії та сприяють незаконному переправленню осіб через державний кордон України. Кожного року фіксується від 12 до 15 тисяч злочинів за статтею 357 та статтею 358.

Однією з причин такого розмаху злочинності в цій сфері є незначний розмір відповідальності. Зазвичай відповідальність, встановлена такими статтями, становить 850 гривень. Існує об'єктивна необхідність деталізації, чіткого визначення та посилення кримінальної відповідальності.

Слід зазначити, що в більшості країн відповідальність – 5-10 років позбавлення волі за злочин проти держави.

Прошу підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

До слова запрошується голова підкомітету Комітету з питань правоохоронної діяльності Бакумов Олександр Сергійович.

БАКУМОВ О.С., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (одномандатний виборчий округ № 173, Харківська область, політична партія «Слуга народу»). Шановний головуючий, шановні колеги! Метою законопроекту є врегулювання питань, пов'язаних з посиленням кримінальної відповідальності за викрадення, привласнення, збут, підроблення документів, що посвідчують особу, підтверджують громадянство України чи спеціальний статус особи, а також свідоцтв про державну реєстрацію актів цивільного стану та/або використання завідомих підроблених таких документів.

Законопроектом пропонується виключити частину третю статті 357 Кримінального кодексу, якою передбачена кримінальна відповідальність за незаконне заволодіння будь-яким способом паспортом або іншим важливим особистим документом, та викласти нову окрему норму, за якою передбачити кримінальну відповідальність за підроблення документів, що посвідчують особу, підтверджують громадянство України чи її спеціальний статус.

Є дискусійним питання щодо термінологічної конструкції «інший важливий особистий документ», на чому зауважили Комітет з питань антикорупційної політики і Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради. Однак я хочу наголосити, що ця термінологічна конструкція вже діє в частині третій статті 357 чинного Кримінального кодексу, а тому вона просто запозичується і переноситься до частини першої. У будь-якому випадку комітет до другого читання попрацює і обґрунтує таку позицію.

Хочу сказати, що комітет на своєму засіданні 16 вересня 2020 року ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді України законопроект № 3946 за результатами розгляду в першому читанні прийняти за основу.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Необхідне обговорення? Будь ласка, запишіться на виступи від фракцій і груп: два – за, два – проти.

Саврасов Максим Віталійович.

САВРАСОВ М.В., член Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Прошу передати слово Алексєєву.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Алексєєв Сергій Олегович.

АЛЕКСЄЄВ С.О. Шановні колеги, ні для кого не секрет, що на сьогодні ситуація з рейдерським захопленням майна, на жаль, погіршується. Ми бачимо непоодинокі випадки, коли приходять переоформляти об'єкти нерухомості за

підробними паспортами, а потім роками триває слідство і люди втрачають квартири, будинки, маєтки.

До того ж в умовах, коли країна знаходиться в стані війни, дуже важливий контроль кордону. Ми також знаємо, що через підробні паспорти, інші документи відбувається незаконний перетин кордону. Тому на сьогодні цей законопроект є досить актуальним.

Фракція «Європейська солідарність» підтримуватиме проект у першому читанні за умови, що будуть доопрацьовані речі, пов'язані з юридичною технікою цього документа, і після цього підтримуватиме в другому читанні.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Гривко Сергій Дмитрович.

ГРИВКО С.Д., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги! Дуже прошу підтримати зазначений законопроект, тому що такий закон дуже необхідний нашому суспільству і наведе лад у цих процесах.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колтунович Олександр Сергійович.

КОЛТУНОВИЧ О.С., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Прошу передати слово Мамці.

МАМКА Г.М., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). «Опозиційна платформа – За життя». Шановні народні депутати! Наша депутатська фракція не може підтримати цього законопроекту, тому що в нашій державі є набагато важливіші питання, які ми повинні вносити в зал, розглядати, приймати рішення і включатися в процес життя держави.

В українському законодавстві на даний час є стаття 357 Кримінального кодексу, де виписані всі моменти, які передбачаються в цьому законопроекті. Але в ньому пропонується такий каламбур з документами, що навіть ініціатор законопроекту не зміг пояснити на засіданні комітету, що ж таке «інші важливі особисті документи».

Вибачте, якщо ми запровадимо ще новий вид таких інших важливих і невизначених документів, то в мене виникає запитання. Документ або посвідчує

особу, або дає право на вчинення якихось дій. Третьої функції в документа немає. Можна його назвати, як завгодно, але ніхто не може законодавчо встановити різницю між свідоцтвом про народження і свідоцтвом на право власності – у них зовсім інша функція і роль.

У разі введення цієї категорії окремі «інші важливі особисті документи», наприклад, свідоцтво про державну реєстрацію актів цивільного стану, посвідчення водія, посвідчення особи, яка потребує додаткового захисту, тощо, мають визнаватися предметом складу кримінального правопорушення, передбаченого іншою статтею 358¹ Кримінального кодексу, а інші важливі особисті документи, наприклад свідоцтво про народження, – предметом іншої статті Кримінального кодексу. Нічого нового, а просто розбиваємо на дві частини.

Ми не будемо підтримувати цього законопроекту.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Івченко Вадим Євгенович.

ІВЧЕНКО В.Є. Прошу передати слово колезі Цимбалюку Михайлу Михайловичу.

ЦИМБАЛЮК М.М. «Батьківщина». Я дякую Вадиму Івченку за передане слово. Шановний пане Голово, шановний доповідачу, автори законопроекту, насправді хочу відзначити і погодитися з частиною колег, які виступали до мене, що законодавча ініціатива вкрай потрібна. Але, шановні колеги, це той випадок, коли гарна ініціатива, а виконання недолуге.

Якщо казати про особливо важливі особисті документи, то, шановні колеги, слід чітко визначити, які документи відносяться до даної категорії. Справді, у частині першій статті 357 Кримінального кодексу чітко говориться, про які документи йде мова. Але закон потрібен. Дійсно, у непростих умовах сьогодні ми бачимо, яку кількість документів підробляють ті, які займаються шахрайствами, рейдерськими захопленнями та іншими речами щодо підробки документів.

Фракція «Батьківщина» проголосує за однієї умови, що до другого читання ми його доопрацюємо і зробимо збалансований документ, який не вноситиме, у тому числі до Кримінального кодексу, диспозицій, які є в першому читанні. Тому прохання проголосувати «за» і доопрацювати до другого читання, щоб прийняти в цілому.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Всі бажаючі виступили?

Будь ласка, підготуйтеся до голосування.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття за основу проекту Закону «Про внесення змін до Кримінального кодексу України щодо відповідальності за викрадення, привласнення, збут, підроблення документів, що посвідчують особу, підтверджують громадянство України чи спеціальний статус

особи, а також свідоцтв про державну реєстрацію актів цивільного стану та/або використання завідомо підроблених таких документів» ([№ 3946](#)). Готові голосувати? Готові? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 264.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, у нас залишилося 2 хвилини до 12 години. Оголошую перерву до 12 години 30 хвилин.

Дякую.

(Після перерви)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, повертаємося до роботи. На ваш розгляд запропоновано проект Закону «Про внесення змін до Митного кодексу України у зв'язку з прийняттям Закону України «Про стандартизацію» ([№ 2477](#)).

Нам необхідно проголосувати за скорочену процедуру розгляду цього законопроекту. Будь ласка, займіть свої місця, підготуйтеся до голосування.

Михайле Миколайовичу, ви все рівно проголосуєте «утрималися». Я ж пам'ятаю. Тому чекаємо, коли всі колеги прийдуть і зможуть почути про цей важливий законопроект, я з вами абсолютно згоден.

Шановні колеги, готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 147.

Рішення не прийнято.

Ідемо за повною процедурою.

До слова запрошується народний депутат України Заблоцький Мар'ян Богданович.

Важливий законопроект, треба почути всі думки і позиції.

ЗАБЛОЦЬКИЙ М.Б., *голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»).* Шановні народні депутати! Чесно кажучи, серед тих законопроектів, які є в порядку денному на сьогодні, цей найменш заслуговує на повну процедуру розгляду, тому що це технічний законопроект. Можемо про нього говорити скільки завгодно, про що скажете, бачу, що часу для доповіді в мене багато, але суть його дуже проста.

Два роки тому було прийнято Закон «Про стандартизацію», яким зроблено правильну річ, а саме скасовано обов'язкову національну та міжнародну стандартизацію для товарів, продуктів, послуг. Добре зробили, проте коли приймали закон, то за Регламентом Верховної Ради не можна вносити змін до деяких законів. Ви знаєте, що в нас є особливі законодавчі акти, такі як Бюджетний кодекс, Податковий кодекс, Митний кодекс, Кримінальний кодекс, до яких зміни можна вносити лише окремим законом. Тож хоча Закон «Про стандартизацію» почав діяти, ним передбачено один рік для того, щоб до всіх інших законодавчих актів

внести такі самі зміни, як у Законі «Про стандартизацію», тобто зробити національні і міжнародні стандарти до продукції необов'язковими.

Відповідно залишилися, ще й досі є, два роки, положення в Митному кодексі, якими визначено, що до деяких товарів надаються такі документи про стандартизацію чи то добровільно, чи то обов'язково. Цей законопроект всього лише приводить Митний кодекс у відповідність до вже прийнятого Закону «Про стандартизацію».

Прошу підтримати та проголосувати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Чи є запитання до доповідача? Немає. Є? Ну, тоді відводиться 3 хвилини.

Будь ласка, запишіться на запитання до доповідача.

Шуфрич Нестор Іванович, 1 хвилина – запитання, 2 хвилини – відповідь.

ШУФРИЧ Н.І. Дякую, шановний головуючий. Прошу передати слово Колтуновичу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колтунович Олександр Сергійович.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Дякую, вельмишановний пане Голово, шановні народні депутати. Дійсно, вами було влучно сказано щодо першочерговості, пріоритетності й важливості взагалі запропонованих законодавчих ініціатив, які, на жаль, не відповідають викликам часу. Але оскільки вже почали розглядати цей важливий законопроект, ми звернули увагу на фінансово-економічне обґрунтування основних параметрів імплементації запропонованих норм. Нас цікавить таке. Ну, те, що реалізація такого закону не потребуватиме витрат з бюджету, це зрозуміло, але питання стосується багатьох інших моментів, і ми хочемо знати, хто реально витратить кошти на впровадження тих чи інших норм. Це перше питання.

Друге питання. Здається, вчора у порядку денному також був суміжний законопроект про стандартизацію. Чому ми спочатку розглядали не його, а проект про внесення змін до Митного кодексу щодо стандартизації, оскільки, на мій погляд, той законопроект є першочерговим?

Дякую за відповідь.

ЗАБЛОЦЬКИЙ М.Б. Дякую. Хороші запитання. Як на мене, усі законопроекти, пов'язані з тим, що треба привести у відповідність усі інші акти про стандартизацію, треба розглянути і прийняти. Відверто кажучи, вони мали б бути прийняті ще два роки тому минулим скликанням.

Це технічний законопроект, зараз доповім.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Веде засідання заступник Голови Верховної Ради України **КОНДРАТЮК О.К.**

ГОЛОВУЮЧА. Михайло Бондар, «Європейська солідарність». Будь ласка.

БОНДАР М.Л., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (одномандатний виборчий округ № 119, Львівська область, політична партія «Європейська солідарність»). Передайте, будь ласка, слово Ніні Южаніній.

ГОЛОВУЮЧА. Ніна Южаніна. Будь ласка.

ЮЖАНІНА Н.П., член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановний доповідачу! Скажіть, будь ласка, якщо це похідний і майже технічний проект закону, то чому суб'єктом законодавчої ініціативи є депутати, а не уряд? Це перше запитання.

Друге запитання. Зважаючи на те, що більшість норм недоопрацьовані і не стикуються із самим Законом «Про стандартизацію», навіщо ми тоді розглядаємо зараз такий законопроект, у якому до другого читання, мені здається, треба виправляти кожну статтю, бо є зауваження навіть щодо назви митного органу як органу доходів і зборів? Що ви думаєте з цього приводу?

ЗАБЛОЦЬКИЙ М.Б. Дякую, Ніно Петрівно, за питання. Законопроект пропонується прийняти за основу, і ми зможемо доопрацювати додаткові зауваження. Чому не подав уряд, я не знаю. Мусили взяти ініціативу на себе.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Останнє запитання від Колтуновича Олександра. Будь ласка.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Прошу передати слово народному депутату Шуфричу Нестору Івановичу.

ГОЛОВУЮЧА. Шуфрич Нестор Іванович. Будь ласка.

ШУФРИЧ Н.І. Дякую, пані головуюча. Ми просто не сподівалися, що в нас буде можливість поставити два запитання. Скажіть, будь ласка, по суті цього законопроекту, якщо його буде прийнято, наскільки він покращить життя наших громадян – відразу і сьогодні?

Чому цей законопроект такий принциповий для розгляду саме зараз, коли в нашій країні такі величезні проблеми, коли люди реально страждають від загрози коронавірусу. Чому замість того, щоб зосередити увагу Верховної Ради на

боротьбі з наслідками, на підвищенні доходів громадян, підвищенні пенсій, ми розглядаємо в такий розширений спосіб саме цей законопроект? Поясніть, будь ласка, у чому необхідність його голосування саме зараз і чим це допоможе нашим громадянам сьогодні? Чому ми цей час не використовуємо для прийняття дуже багатьох соціальних законів, у тому числі і щодо зниження тарифів?

Дякую.

Веде засідання Голова Верховної Ради України
РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

ЗАБЛОЦЬКИЙ М.Б. Дякую. Знаєте, я теж абсолютно за те, щоб ми підтримували ті закони, якими вносяться реальні фундаментальні зміни. Але чому, коли, ось як учора, доходить до того, щоб ми передали землі в управління громад (те, що ми мали зробити, і те, що кожна фракція обіцяла громадам, після місцевих виборів особливо), потім не голосується і не робиться в деяких депутатських фракціях, я не знаю.

На жаль, ми, дійсно, у тому числі змушені робити і певні більш-менш технічні речі. Цей законопроект переважно знімає ризики того, що митники можуть зловживати цими нормами. Деякі зловживають, більшість поводять себе порядно. Але за фактом підстави якимось чином вимагати додаткові документи у тих, які займаються перевезеннями через кордон, які вже давно не потрібні згідно з Законом «Про стандартизацію», у митників є. Ми це прибираємо.

Не ті реформи, чесно кажучи, які хотілося б, але треба голосувати, власне, за більш серйозні, коли для цього настає час.

Веде засідання заступник Голови Верховної Ради
України **КОНДРАТЮК О.К.**

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Співдоповідач з цього питання – голова підкомітету Комітету з питань фінансів, податкової та митної політики Сова Олександр Георгійович. Будь ласка, пане Олександрє. Ваш виступ – до 3 хвилин.

СОВА О.Г., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановна пані головуєча, шановні колеги! На ваш розгляд пропонується проект Закону «Про внесення змін до Митного кодексу України у зв'язку з прийняттям Закону України «Про стандартизацію». Законопроектом пропонується виключити з Митного кодексу України посилання на міжнародні, національні та галузеві стандарти, а також стандарти, розроблені підприємствами, установами та організаціями, з метою приведення у відповідність положень цього кодексу до норм Закону «Про стандартизацію».

Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України, у цілому підтримуючи даний законопроект, висловило ряд зауважень та пропозицій до нього. Зокрема, вважається за доцільне встановити, що закон, проект якого розглядається, набирає чинності не через один рік з дня його публікації, як зазначено у розділі II, а разом із Законом України «Про стандартизацію».

За дорученням уряду було надано висновки Міністерства економіки, Міністерства юстиції та Міністерства фінансів, а також Державної митної служби України.

Враховуючи викладене, комітет ухвалив рішення підтримати і просить прийняти за основу проект Закону «Про внесення змін до Митного кодексу України у зв'язку з прийняттям Закону України «Про стандартизацію».

Дякую за увагу.

Веде засідання Голова Верховної Ради України
РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Запитання будуть? Запишіться на запитання до доповідача, будь ласка. Регламент – до 3 хвилин.

Герасимов Артур Володимирович.

ГЕРАСИМОВ А.В., член Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Прошу передати слово Ніні Петрівні Южаніній.

ГОЛОВУЮЧА. Южаніна. Будь ласка.

ЮЖАНИНА Н.П. Шановний доповідачу, скажіть, будь ласка, на сьогодні в нормативно-правових актах НБУ використовується таке визначення, що банківські метали – це золото, срібло, платина, метали платинової групи, доведені до найвищих проб відповідно до світових стандартів. У даному проекті закону пропонується прибрати саме визначення «відповідно до світових стандартів». Але у нормативно-правових актах залишається це визначення і немає ніяких проектів щодо зміни.

Скажіть, будь ласка, навіщо зараз у Митному кодексі нівелюється та норма, яка вказана в основному законі щодо визначення даної групи цінностей?

СОВА О.Г. Законопроект пропонується прийняти за основу і між першим та другим читаннями доопрацювати ті розбіжності, які є в законодавстві.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.
Федина Софія Романівна.

ФЕДИНА С.Р. Прошу передати слово колезі Ніні Южаніній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ніна Петрівна Южаніна.

ЮЖАНІНА Н.П. Наступне запитання. Я зрозуміла, що ви не знаєте, чому вирішили замінити визначення. Це дуже дивно, як на мене, і дивно для митників найголовніше, які не розуміють половини норм цього законопроекту.

Ще одне запитання щодо стандартів. Які взагалі ви знаєте стандарти у світі і що пропонуєте в цьому законопроекті для України? Які стандарти в Україні використовувати?

СОВА О.Г. Ніно Петрівно, стандартів дуже багато, і якщо я буду перераховувати, то не вистачить часу.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Папієв Михайло Миколайович.

ПАПІЄВ М.М., секретар Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Дякую. Шановний пане доповідачу! Уже видно, що ви не орієнтуєтесь взагалі в термінології цього законопроекту. Але в мене сучасне формальне запитання до вас.

Ось, подивіться, такі законопроекти завжди подавав уряд. Можете собі уявити тих фахівців із стандартизації і метрології – народних депутатів України? Тобто ви взяли абсолютно Фунтову функцію десь протягнути якийсь шкурний інтерес, щоб завозилася продукція, яка не відповідає ані стандартам якості, ані стандартам безпеки. І цей ваш законопроект стосується митниці. Тобто ви Україну формуєте сьогодні як такий, знаєте, смітник неякісної продукції, яка могла б завозитися зі всього світу. Замість того, щоб формувати і впроваджувати у нас європейські і світові стандарти якості, ви фактично переводите Україну взагалі до країн третього світу, нижче всієї Африки.

СОВА О.Г. Цей законопроект стосується не лише митниці, а й багатьох сфер, і у вас є можливість долучитися між першим і другим читаннями та внести будь-які поправки, які забажаєте.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Будь ласка, запишіться на виступи від депутатських фракцій та груп.

Бондар Віктор Васильович.

БОНДАР В.В., член Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури (одномандатний виборчий округ № 191, Хмельницька область, самовисуванець). Шановні колеги! Безумовно, наша депутатська група «Партія «За майбутнє» підтримуватиме цей законопроект, бо він гармонізує норми українського національного законодавства з європейськими нормами про стандартизацію.

Наскільки це важливо, я хочу, щоб ви звернули увагу: практично більшість посткраїн Радянського Союзу, які спочатку створювали якісь свої національні стандарти, крутилися, запровадили так звані технічні умови і таке інше, сьогодні повертаються до того, що треба чітко витримувати норми держстандартів, треба чітко державі впливати на якість харчових продуктів, на якість продукції, яка випускається.

Цей законопроект направлений саме на те, щоб дати можливість запрацювати державним стандартам у гармонії з європейськими і поприбирати з інших законодавчих актів України посилення на систему держстандартизації. Бо коли в різних актах є десятки згадувань, у тому числі в Митному кодексі, то виходить бардак, який не дає змоги виробникам нормально працювати, і друга частина бардака – коли немає якісної перевірки якості продукції, дотримання стандартів тощо.

Тому ми підтримуємо цей законопроект. Безумовно, треба наводити порядок і рухатися в напрямі, щоб підвищувати якість українських товарів, не допускати використання технічних умов, коли так звані маленькі підприємства десь у гаражах роблять масло, цукерки чи ще щось, а потім травляться наші громадяни, наші діти то пальмовою олією, то ще чимось.

Тому, безумовно, ми підтримуємо наведення порядку в стандартизації і повернення до тих історичних часів, коли якість українських продуктів була на найвищому рівні і нічим не підмішувалася і не робилися якісь послаблення виробникам, щоб виготовляли в гаражах що попало.

Тому голосуємо, підтримуємо і наводимо порядок.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Папієв Михайло Миколайович. Вибачте, що ми перервали.

ПАПІЄВ М.М. Дякую. Прошу передати слово народному депутату Шуфричу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шуфрич Нестор Іванович.

ШУФРИЧ Н.І. Дякую. Шановні колеги, я не сказав би, що цей законопроект не важливий, хоча в нас до нього є багато претензій.

Декілька позицій. Виключити державні та галузеві стандарти на виробі виробника. А чому ми маємо їх виключати? Або оцінка відповідності інформаційних та телекомунікаційних систем відповідним стандартам. Чому ми маємо від цього відмовлятися?

Але найголовніше питання: чому саме зараз у цю хвилину і в цій Раді? Скажіть, будь ласка, якби ми це питання розглянули на наступній сесії? У нас сьогодні дефіцит бюджету 117 мільярдів гривень. Ось нам зараз цими стандартами треба займатися? Люди вмирають, не можуть кисню отримати, не можуть влаштувати своїх рідних у лікарні, а нам у ці папірці треба грати?

Зміни до Митного кодексу передбачені цим законопроектом. А де 100 мільярдів гривень митних надходжень? Ви ж обіцяли рік тому 1 грудня закінчити боротьбу з контрабандою. Где деньги от контрабанды, Зин? Расскажите, где деньги?

Тож викликає величезне обурення ставлення до наших людей. Замість того, щоб ми тут обговорювали питання щодо можливості якомога швидшого надання допомоги нашим громадянам, імпортування вакцини... Для цього ж не треба створювати штучного інтелекту. Я розумію, що власного вам не вистачає. То українці мають 10 років чекати, поки ви штучний створите замість свого природного? І сміх, і гріх, але дуже не смішно.

Я хочу сказати, шановні «слуги народу», для спектаклю це було б цікаво, але наші люди живуть не на сцені і не грають у спектаклі, люди живуть у реальному житті. А у вас або віртуальні активи, або штучні інтелекти. То вилізьте із ваших смартфонів, подивіться, як реально живуть люди. Це ваша відповідальність, ви ж назвали себе слугами народу. А що виходить? Ви їх зробили своїми кріпаками, а ви паничі, та ще й дурите, говорите: «У нас все хорошо, прекрасная Маркиза». Знизили кількість тестів – і все нормально, ми вже знову поборолі коронавірус. Коли побачили, що 30 відсотків людей, які отримали тести, хворі на COVID-19, що зробили? Знизили кількість тестів і – все хорошо, прекрасная маркиза.

Тому ця ситуація викликає в нас глибоке обурення. Таке ставлення до людей неприпустиме. Що ви зробили для того, щоб реально...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дануца Олександр Анатолійович.

ДАНУЦА О.А., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (одномандатний виборчий округ № 99, Кіровоградська область, політична партія «Слуга народу»). Дякую. Попередній доповідач Нестор Іванович говорив про створення штучного інтелекту. Якраз вони цим займалися тут уже багато скликань, і, як казав один класик: «Остановитесь!».

Узагалі законопроект, справді, має технічний характер, як наголошували доповідачі. Я переконаний, що такий закон врегулює багато різних неузгодженостей, які існують у чинному законодавстві. Тому треба не гаяти часу і голосувати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Бондар Михайло Леонтійович.

БОНДАР М.Л. Будь ласка, передайте слово Ніні Южаніній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ніна Петрівна Южаніна

ЮЖАНІНА Н.П. Шановні колеги, насправді дуже хотілося б, щоб завтра, коли, можливо, будемо розглядати президентські законопроекти про підтримку бізнесу, ми йшли за повною процедурою. Ми маємо добре розібратися, чи зможе наш бізнес скористатися тими виплатами, які плануються, і, можливо, відразу в залі підкорегувати для того, щоб це не було мильною бульбашкою.

Повертаючись до теми нашого так званого технічного законопроекту, хочу сказати, що у рішенні комітету майже на повну сторінку зауважень, які пов'язані з тими, що висловило ГНЕУ. Тому я і звертала увагу, що це мав би бути урядовий законопроект. Департамент стандартизації, мені здається, працює в Міністерстві розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства. Хотілося б послухати міністра, що він думає з приводу тексту цього законопроекту.

Абсолютно точно ці зміни треба вносити до Митного кодексу, щоб синхронізувати норми прийнятого Закону «Про стандартизацію» з Митним кодексом. Але що ми маємо на сьогодні? Я назву вам лише декілька критичних норм, які породжують ще більше непорозуміння. Ще раз наголошую, я спілкувалася з митниками з приводу того, чи розуміють вони ці зміни і чи зможуть їх використовувати? Так ось саме тих дискреційних норм, яких ми маємо, навпаки, найменше приймати, у цьому проекті закону найбільше.

Читаємо знову про телекомунікаційні та інформаційні системи: «Використання для митних цілей зазначених систем допускається тільки після перевірки їх відповідності встановленим вимогам...». Яким вимогам? У Законі «Про стандартизацію» відсутнє поняття вимог. Про які вимоги йде мова? Який орган встановлює ці вимоги? Це Державна митна служба, Міндоходів чи ДФС? Чи це вже взагалі доцільно передати якійсь іншій службі? Хто встановлюватиме ці вимоги?

Наступне запитання. Ми щойно говорили про дискреційну норму, що разом із заявою власник товарів або уповноважена ним особа подає митному органу доходів і зборів «інші документи». Скажіть, будь ласка, які інші документи? Ви розумієте, що я принесу документ, лист, який зовсім не має відношення до технічних вимог і стандартів, і наполягатиму як декларант, що це інший документ, який має прийняти митник, і що це той самий документ, який я додаю до декларації. Тому, мені здається, буде велика кількість поправок.

До речі, у минулому скликанні часто були такі законопроекти, які потребували суттєвого доопрацювання. Цей проект закону має перетворитися на справжній проект до другого читання, тому що те, що сьогодні є в ньому, абсолютно неприйнятне. Була б воля, я направила б на повторне перше читання, але...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, всі бажаючі виступили? Переходимо до голосування. Запросіть народних депутатів до залу, будь ласка... (*Шум у залі*).

Так, зараз відводиться 3 хвилини на виступи депутатів. Будь ласка, запишіться (*Шум у залі*). Погоджуюся, просто так давно розглядали проекти за повною процедурою, що, якщо чесно, я трохи навіть розгубився.

Папієв Михайло Миколайович, 3 хвилини, будь ласка. Після цього переходимо до голосування.

ПАПІЄВ М.М. Дякую. Прошу передати слово Нестору Шуфричу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Нестор Іванович Шуфрич.

ШУФРИЧ Н.І. Дякую колезі Папієву за надану можливість відповідати на репліку представника правлячої монобільшості. Ну, коли називаєте ім'я та по батькові, не бійтеся називати й прізвище. За це не б'ють, а можливість відповідати завжди отримаєте.

Якраз підкреслюючи окремі характеристики цього законопроекту, я звернув увагу суспільства на таке (і я в цьому ніколи не зупинюся), що ви зараз замість того, щоб вирішувати реальні питання, які допоможуть людям, вибачте, квадратики на таксі рисуєте вместо того, чтобы доехать до цели.

Хіба варто витратити близько 40 хвилин роботи Верховної Ради України на цей законопроект, коли над нами висить закон про референдум? Хто обіцяв народовладдя? Хто пішов з вимогою про те, що народ братиме безпосередню участь у питаннях регулювання ситуації в країні? Де те народовладдя від вас? Зробили опитування 25 жовтня, яке вам уже не допомогло.

Наступне запитання. 27 жовтня було рішення Конституційного Суду України. Де ваша ініціатива щодо розгляду змін до закону про незаконне збагачення, щоб, як ви кажете, не забрали безвізу, дали гроші? Де це все? У вас стандартизація в голові.

Безумовно, це, мабуть, важливо, але скажіть, будь ласка, чи вчасно це робити саме зараз? Невже на інше розуму вам не вистачило? Про інтелект я вже й не говорю. Невже інакше не можете організувати свою роботу, щоб перейматися питаннями, які, дійсно, актуальні сьогодні і негайно, – підвищення пенсій? Ще й зараз пенсія рівно вдвоє менша, ніж була тоді, коли за пенсію відповідав уряд, у якому я мав честь працювати.

То зробіть спочатку так, щоб люди жили принаймні за тими стандартами, які були за нас, а потім говоріть, щоб я зупинився. Не зупинюся! Не зупините! І наша політична сила, повірте мені, на найближчих парламентських виборах покаже вам, що таке підтримка і відповідальність. Відповідальність у вас настає не перед народом, а підтримка – у тих людей, які не на словах називаються слугами народу, а за яких люди жили набагато краще. Тому зупиніться ви у вашому нахабстві та обмані людей.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, нарешті переходимо до голосування. Запросіть народних депутатів до залу.

Шановні колеги, переходимо до голосування. Підготуйтеся до голосування, будь ласка. Готові голосувати?

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття за основу проекту Закону «Про внесення змін до Митного кодексу України у зв'язку з прийняттям Закону України «Про стандартизацію» ([№ 2477](#)). Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 252.

Рішення прийнято.

Дякую.

З процедури – Третякова Галина Миколаївна.

ТРЕТЬЯКОВА Г.М., голова Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні народні депутати! У мене прохання перенести і зараз розглянути законопроект [№ 4096](#) для того, щоб ми встигли до Нового року для наших державних службовців розв'язати одну з проблем, яку називають «ейджизм», яка має масштабну форму в нашій державі. Підтримайте, будь ласка, перенесення.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ніхто не заперечує?

На ваш розгляд запропоновано проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про державну службу» щодо зняття вікових обмежень для роботи на державній службі» ([№ 4096](#)).

Пропонується включити це питання до порядку денного сесії. Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 266.

Рішення прийнято.

Пропонується застосувати процедуру *ad hoc* щодо розгляду та прийняття рішення на цьому пленарному засіданні. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 242.

Рішення прийнято.

Пропонується розглянути це питання за скороченою процедурою. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 227.

Рішення прийнято.

До слова запрошується народний депутат України Третякова Галина Миколаївна.

ТРЕТЬЯКОВА Г.М. Дякую, шановні народні депутати. Шановний головуючий, шановні народні депутати, шановні українці поважного віку! Цим законопроектом порушується питання, яке має в Україні масштабні проблеми. У 1969 році директор Національного інституту старіння США Батлер ввів до нашого лексикону слово «ейджизм». Його перекладають дуже часто як дискримінація однією віковою групою іншої, але у слова «ейджизм» є ще одна суть – це те, що створюються стереотипи відповідно до якоїсь вікової групи.

Я хочу навести декілька прикладів. Перший факт. На перегонах у США переміг Джозеф Байден, йому 77 років, він найстарший президент у світі. Коли він закінчить свою каденцію, йому буде 82 роки.

Другий факт. Частка людей у віці 60 плюс у світі збільшується, Україна не є виключенням. Сьогодні частка людей 60 плюс сягає 20 відсотків і більше.

Третій факт. У Бельгії та Швейцарії граничний вік для людини на державній службі коливається залежно від її здоров'я від 67 до 70 років.

Ще один факт. Добровільний вихід на пенсію, невимушеність кидати свою роботу – це мета, яку ставить Міжнародна організація праці при проведенні пенсійних реформ. Світ змінюється і слово «оновлення» вже не ототожнюється зі словом «омолодження». Люди віком 60 плюс стають так само активні.

Чому виникає віковий ценз і що насправді робити тим, які в розпалі сил і насаги? Вісьмох кандидатів з десяти, які йдуть на роботу, зачіпає проблема ейджизму. І хоча в нашому трудовому кодексі говориться про те, що начебто ми захищаємо таких людей, насправді в нас є вимога на держслужбі, яка забороняє людям працювати після 65 років.

Для того щоб розв'язати цю проблему, ми разом зі співавторкою Альоною Шкрум та іншими народними депутатами подали цей законопроект. Прохання підтримати.

Дякую.

Веде засідання заступник Голови Верховної Ради
України **КОНДРАТЮК О.К.**

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Співдоповідач з цього питання – голова підкомітету Комітету з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування Корнієнко Олександр Сергійович. Будь ласка, пане Олександрє.

КОРНІЄНКО О.С., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги, шановна головуюча! Комітет з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування за дорученням Голови Верховної Ради розглянув на своєму засіданні 2 грудня проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про державну службу» щодо зняття вікових обмежень

для роботи на державній службі» та вирішив рекомендувати Верховній Раді прийняти його за наслідками розгляду в першому читанні за основу, скоротивши строки подання зауважень і пропозицій до другого читання наполовину.

Прийняття законопроекту сприятиме забезпеченню ефективного функціонування державних органів та впровадженню гнучкого підходу в регулюванні граничного віку перебування на державній службі відповідно до практики законодавства країн – членів Європейського Союзу. Ні ейджизму на державній службі!

Прошу підтримати.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, пане Олександрє.

Чи є потреба обговорити це питання? Є. Прошу записатися на виступи від фракцій та груп: два – за, два – проти.

Веде засідання Голова Верховної Ради України

РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Яценко Антон Володимирович.

ЯЦЕНКО А.В., член Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування (одномандатний виборчий округ № 200, Черкаська область, самовисуванець). Передайте слово депутату Батенку.

Веде засідання заступник Голови Верховної Ради

України **КОНДРАТЮК О.К.**

ГОЛОВУЮЧА. Тарас Батенко. Будь ласка.

БАТЕНКО Т.І., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 123, Львівська область, самовисуванець). Шановні колеги! Наша депутатська група «Партія «За майбутнє» проаналізувала цей проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про державну службу» щодо зняття вікових обмежень для роботи на державній службі». Ви знаєте, ми в принципі схильні підтримати його в першому читанні, але в нас є певні застереження. Ми всі вийшли з Радянського Союзу і розуміємо, що все-таки, коли знімається граничний термін, який на сьогодні становить 65 років і ставиться верхня планка, на які ризики йдемо, щоб цей законопроект чимось не нагадував законопроект про геронтократів у владі.

Знаєте, є різні хороші, якісні випадки, коли люди в поважному віці обіймали посади. Я не можу не згадати покійного нині президента Національної академії наук Бориса Євгеновича Патона, який очолював академію наук з 1962 року до 2020 року безперервно фактично до своєї смерті і помер у віці 101 рік.

Але потрібно розуміти, щоб цей законопроект не перетворився на геронтократичний закон, щоб він не відштовхнув нашу молодь, яка хоче обійняти ту чи іншу державну посаду, але в результаті не може через певні обставини і їде за кордон.

Тому, щоб ми не обмежили якісних працівників на державній службі, друзі, ми можемо підтримати цей законопроект лише в першому читанні з доопрацюванням його до другого.

Дякую.

Веде засідання Голова Верховної Ради України
РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.
Федина Софія Романівна.

ФЕДИНА С.Р. Передаю слово Гончаренку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олексій Олексійович Гончаренко.

ГОНЧАРЕНКО О.О. «Європейська солідарність». Друзі, я вас усіх вітаю, епоха нових облич завершилася остаточно. Нам розповідали, що лише молоді, лише нові обличчя, ті, які ніколи та й ніде не були – і тільки тоді заживемо, ой, заживемо! І ось, нарешті, ми отримуємо законопроект, яким передбачається зняття вікових обмежень, замість 65 років людина може бути на державній службі і до 70 років.

Я з величезною повагою ставлюся до людей віком 70 років і до старших і абсолютно вірю та погоджуюся з тим, що серед них є дуже велика кількість тих, які здатні багато що зробити, людей з великим досвідом і з великим інтелектом, які не знаходяться в інтелектуальному локдауні, як діюча влада. У цьому немає абсолютно жодних сумнівів.

Але, вибачте, що ж ви тоді розповідали? Може, тоді вийдете до людей і нарешті скажете: «Ви знаєте, ми набрехали. Ви знаєте, ми переплутали. Ви знаєте, ми помилилися. Ми зрозуміли: щоб бути на держслужбі, треба хоча б щось знати, крім азбуки і таблиці множення, бо це виходить так, що щось класти собі до кишені. І недостатньо подивитися лише «Слугу народу» і «Квартал 95» для культурного розвитку». Тоді ми, дійсно, скажемо: «Так, друзі, ми почули вас, ви зрозуміли свої помилки, і можемо рухатися далі».

А поки що це виглядає так, що ви привели в урядову ложу під гаслами епохи нових облич ті обличчя, що ще Хрущова бачили, і далі нам просуваєте їх. Ми всі чули Вітольда Фокіна та всіх інших громадян, яких ви назбирали. А тепер знаєте, що повністю провалилися і відчайдушно шукаєте дорослих. Та ви просто йдіть геть, а ми розберемося.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.
Шуфрич Нестор Іванович.

ШУФРИЧ Н.І. Дякую, шановний головуючий. Ви знаєте, я сподіваюся, що цей законопроект, дійсно, об'єднає наш зал. Я зараз не повторюватиму тези попередніх промовців. Добре, що енергія, якщо вона ще залишилася, різні турборежими визнали, що потрібен і досвід. І це нормально, коли можливості співпадають з умінням.

Хотілося б вірити, що цей закон буде не лише на папірці, а дійсно, дасть змогу укріпити можливості держави з точки зору відповідальності, використовуючи досвід тих людей, які створювали національні багатства, які, на жаль, зараз розбазарюються.

Сподіваюся, що досвід людей, які в тому числі боролися за здоров'я наших громадян, допоможе вам урешті-решт зрозуміти, що не грає ролі, в якій країні зроблена вакцина від COVID-19, головне, щоб вона була в наших громадян і якомога швидше. Велика Британія починає вакцинацію вже в грудні, в кінці грудня – Німеччина, Угорщина імпортувала «Спутник V». Усі вболівають за одне – якомога швидше захистити своїх громадян, і в них не грає ролі, скільки років тим, які сьогодні допомагають приймати ефективні рішення. Головне, щоб ці рішення були на користь держави, на користь кожного громадянина.

Наша фракція голосуватиме за цей законопроект. Тим самим ми підкреслюємо, що є лідируючою опозиційною силою, яка підтримує ті ініціативи, які для людей.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шкрум Альона Іванівна.

ШКРУМ А.І., член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Добрий день! Шановні колеги, це абсолютно правильний законопроект, напрацьований представниками різних фракцій, я в тому числі маю честь бути його співавтором, який говорить про одне: на державній службі нам треба професійні, досвідчені, чесні люди, а не молоді люди або люди похилого віку, або середнього віку, або лише нові обличчя. Абсолютно не залежить вік від професіоналізму і професіоналізм від віку.

На сьогодні, на жаль, людина, якій виповнюється 65 років, автоматично звільняється з державної служби через те, що вона досягла пенсійного віку. У більшості країн світу та країн Європи такого немає, там пенсійний вік плаваючий. Тобто може бути 67 років, може бути 70, може бути пізніше, якщо людина хоче працювати, вміє працювати і здатна професійно працювати.

Саме таку систему закладено в цьому законопроекті. Дуже просто: людині виповнилося 65 років, але вона хоче працювати сама (це дуже важливо), тобто

вона погоджується і є професійною людиною, знань якої потребує цей державний орган. Тоді керівник державного органу в цих виняткових випадках і тільки за згодою державного службовця, якому виповнилося 65 років, може на рік продовжити для нього так званий контракт для державної служби. Через рік знову, якщо людина далі хоче працювати, вона залишається ще на рік, якщо не хоче, іде за пенсійним віком на звільнення, і так може бути до 70 років. Це абсолютно правильна історія, і на розваленій державній службі, де зараз абсолютно непрофесійне державне управління, нам треба зберігати той досвід і той професіоналізм, який на сьогодні там залишився.

Я точно думаю, що ми досягнемо того, щоб молодь захотіла йти на державну службу, але скажемо чесно, що через таку систему розвалених державних призначень, коли 15 тисяч державних службовців на сьогодні призначені тимчасово на час карантину без конкурсів за якимись доборами, звичайно, молодь туди не йде. Треба зберігати досвід, професіоналізм, залучати досвідчених, чесних людей, у яких є знання і бажання працювати.

Прошу підтримати цей законопроект.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Альоно Іванівно.

Всі бажаючи виступили? Бачу, з мотивів – Качура. Після того голосуємо.

Будь ласка, запросіть народних депутатів до залу.

Качура Олександр Анатолійович.

КАЧУРА О.А., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Фракція «Слуга народу». Знаєте, насправді, мабуть, це потрібний законопроект, враховуючи дефіцит державних службовців у нашій країні, але, з іншого боку, коли заходиш зараз до будь-якого органу державної влади, то бачиш, яка там купа представників уже старшого віку, пенсіонерів.

Тому я впевнений, що цей законопроект треба приймати, але водночас ми повинні прийняти наступний законопроект, який передбачатиме стимули для молоді працювати в органах державної влади, йти на державну службу, щоб у них були компенсації, доплати, щоб ми надавали їм житло, щоб була нормальна заробітна плата, щоб люди з вищою освітою не шукали роботу в Польщі, не їхали збирати малину. Думаю, що це буде наш наступний законопроект.

А цей законопроект однозначно підтримуємо, тому що в цьому є і здоровий глузд, і практична необхідність.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Переходимо до голосування. Будь ласка, займіть свої місця, підготуйтеся до голосування.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття за основу проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про державну службу» щодо зняття вікових обмежень для роботи на державній службі» ([№ 4096](#)). Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 260.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, відповідно до частини другої статті 116 Регламенту Верховної Ради України, ставлю на голосування пропозицію про скорочення наполовину строків подання пропозицій і поправок та підготовки до другого читання законопроекту № 4096. Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 234.

Рішення прийнято.

Дякую.

Арахамія – з процедури.

АРАХАМІЯ Д.Г., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Колеги, враховуючи, що зараз багато членів Асоціації малих міст України просять прийняти законопроект [№ 2458](#), є прохання поставити його в порядку денному раніше, щоб ми мали можливість проголосувати. Прошу підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Немає заперечень? Колтунович – з процедури? Одна хвилина, не три.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Шановний пане Голово, заперечень немає, але є прохання дати мені потім одну або дві хвилини для того, щоб поставити три поправки на підтвердження. Тому що в законопроекті є як позитивні...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Обов'язково. Олександр Сергійовичу, вибачте, що я вас перебиваю, але ж ми не голосуємо. Зараз лише питання: чи переходимо ми до його розгляду. Немає заперечень? Дякую.

Шановні колеги, на трибуну запрошується голова підкомітету Комітету з питань енергетики та житлово-комунальних послуг Пивоваров Євген Павлович.

Шановні колеги, я почув позицію Колтуновича Олександра Сергійовича, він просить 3 хвилини, правильно? Навіть 2 хвилини. Більше ніхто не буде наполювати на поправках? Ніхто. Тоді, будь ласка, не розходьтєся, зараз 2 хвилини – виступ Колтуновича, після цього переходимо до голосування, я так розумію, за поправки, а потім – за законопроект. Правильно?

Увімкніть мікрофон Колтуновича.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Дякую. Шановний Дмитре Олександровичу! У попередній редакції, коли ми голосували законопроект у першому і другому читаннях, на жаль, залишилася одна норма, яка є злочинною щодо громадян України. Я розумію, що в проекті закону можуть бути представлені різні інтереси, зокрема постачальників комунальних послуг, але є критична норма, яка закладена в поправках 175, 198 і 199. Я просто вам її зачитую, щоб ви для себе почули, що будуть голосувати наші представники і чому я ставлю ці поправки, які враховані, на підтвердження.

Це частина шоста статті 13: «Відмова споживача (іншої особи, яка відповідно до договору або закону укладає такий договір в інтересах споживача) від укладення договору з виконавцем комунальної послуги не звільняє його від обов'язку оплати фактично спожитої комунальної послуги наданої таким виконавцем».

Тобто, кожен громадянин України, кожен наш заручник багатоквартирного будинку може отримати платіжку від незрозуміло якої компанії. Ми це бачили в Миколаєві на прикладі компанії «Місто для людей», коли людям заперізька компанія, яка невідомо звідки взялася, постачає послуги за тарифами вдвічі-втричі вищими, наприклад на вивіз побутових відходів, ніж ті, що мають бути.

З такого погляду ці поправки не мають права на існування. Кожен може будь-які норми пропонувати, ми розуміємо, що є проблеми в комунальному господарстві, але таких речей не має бути в цьому документі.

Стосовно врегулювання питань у сфері житлово-комунального господарства. Законопроектом не вирішується питання модернізації системи водопровідно-каналізаційного господарства, не врегульовується питання, яке стосується зниження комунальних тарифів, а як ми знаємо, тариф на електроенергію для населення в грудні підвищиться.

Зважаючи на ці критичні моменти, прошу все-таки не підтримувати проект закону. Наполягаю на тому, щоб депутати не голосували за підтвердження саме тих поправок, які... Ці платіжки вам же потім надійдуть додому.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олександр Сергійовичу, я не до кінця зрозумів, ви все-таки наполягаєте на голосуванні якихось поправок чи ні? Ні.

Увімкніть мікрофон Колтуновича.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Ці поправки в таблиці враховані, тому прошу їх поставити на підтвердження.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, повторіть ще раз номери поправок.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Поправки 175, 198 і 199. Вони стосуються саме цього питання, було б непогано, щоб ми їх «збили».

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправки 175, 198, 199. Так? Добре.

Кучеренко Олексій Юрійович, 2 хвилини. Після цього голосуємо три поправки на підтвердження і законопроект. Правильно?

Увімкніть, будь ласка, мікрофон Кучеренка.

КУЧЕРЕНКО О.Ю., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Дякую. Шановні друзі! Це дуже важливий законопроект, але я хочу пояснити, чому особисто я, на превеликий жаль, не буду його підтримувати.

Перше. Вчоргове я не бачу міністра, який мав би нас переконувати в тому, що завдяки цьому законопроекту рятується житлово-комунальне господарство.

Друге. Стверджую, що цей законопроект правильний. Дуже дякую своєму колезі пану Пивоварову за величезний труд, але, на жаль, немає плану реформ.

Також я констатую, що прийняття цього правильного законопроекту призведе, врешті-решт, до збільшення тарифного навантаження на наших споживачів. Вони отримають додаткові платіжки за обслуговування внутрішньо-будинкових мереж і потребуватимуть коштів на оплату цих додаткових платіжок.

Скажіть мені, будь ласка, хтось у цій країні розуміє, що відбувається з тарифами сьогодні? Хто відповідає за тариф на тепло, який формується «зі стелі»? Хто відповідає за регулювання ціни на газ?

Скажіть мені, будь ласка, шановні друзі, у нас є ринок газу, про який ми багато говоримо? Інформую депутатів, що буквально два дні тому Міністерство енергетики України подало, на жаль із запізненням, поправки до цього законопроекту, якими передбачається термінове створення повноцінного ринку газу з виведенням всього газового ресурсу АТ «Укргазвидобування» на вільну біржу. Це, безумовно, приведе до демонополізації, тобто скасує монопольне становище НАК «Нафтогаз України», та до зниження ціни на газ і відповідно тарифів.

Я пропоную, шановні друзі, доопрацювати з урахуванням позиції вашого ж Міністерства енергетики України цей законопроект, щоб нам потім було що відповідати і розказувати виборцям. Також я пропоную негайно створити житлово-комунальну інспекцію, яка могла б захистити споживача і розібратися з тарифами. Тоді нам, дійсно, буде що говорити виборцям про повну реформу. А так, на жаль, цей...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Олексію Юрійовичу.

Переходимо до... (*Шум у залі*). Сергію Володимировичу, вибачте, будь ласка, але якщо ми домовляємося, що проходимо розгляд, піднімають руки два народні депутати, а всі інші мовчать, то ми потім голосуємо. Ну, так же не можна. Ну, ми ж про щось домовляємося, а потім знову відбувається незрозуміло що (*Шум у залі*). Я запитав: хто наполягає? У нас, на жаль, хто – в телефонах, хто – не в залі, коли починаємо розгляд законопроекту (*Шум у залі*).

Перенесли, правильно! Зал цього зовсім не заперечував.

Шановні колеги, давайте голосувати. Сергію Володимировичу, ну, там колеги 50 поправок за 2 хвилини... Вас не було. Ну, домовлялися ж. Ми тоді не почали б розгляд, я не повертався б до цього законопроекту.

Давайте голосувати. Сергію Володимировичу! Колтунович просив поставити три поправки (175, 198 і 199) на підтвердження.

Підготуйтеся, будь ласка, до голосування. Шановні колеги, це поправки на підтвердження, підготуйтеся до голосування, будь ласка.

На прохання голови комітету прошу надати 2 хвилини Шахову.

ШАХОВ С.В. Луганщина, депутатська група «Довіра». Шановні колеги! У системі житлово-комунального господарства нині повний колапс. Ліфтове господарство на 99 відсотків зношено, теплові шви, дахи, підвали... Сьогодні люди платять за труби, за транзит газу, за електроенергію.

Скажіть, будь ласка, всі занурювалися в цей законопроект, всі його читали, всі знають, що там написано? Скільки часу ще з людей здиратимуть 10 шкуру чиновники, політики класу «А»? Люди не знають уже за що платити, врешті-решт. Сьогодні всі монополії в нашій країні в руках однієї чи двох людей. Будь ласка, звертайте увагу, за що голосуєте. І коли моїх є 24 поправки, будь ласка, також на це звертайте увагу і давайте слово, будемо зачитувати. Когось відправили, когось не відправили.

Далі. Стосовно сміття. Що прописано в цьому законопроекті, хто читав? Кому все віддається? Хто буде вивозити це сміття з дворів? Сьогодні в нашій державі повний екологічний колапс та техногенна катастрофа, переповнені звалища, повністю забруднене довкілля. Хто на цьому наживається? Наживаються знову-таки чиновники в кабінетах. Їх, зокрема, обирають люди, але достукатися до них не можуть. Скільки до нас у чергах стоять людей у приймальнях з проханням допомогти вирішити питання.

Дякую. Сергій Шахов, депутатська група «Довіра». Я не підтримуватиму цей законопроект.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Переходимо до голосування. Будь ласка, займіть свої місця.

Ставлю на голосування поправку 175 народного депутата Каптелова. Вона була врахована комітетом. На підтвердження. Готові голосувати? Усі готові? Поправка 175, на підтвердження. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 222.

Рішення не прийнято.

Поправку відхилено.

Ставлю на голосування поправку 198 Пивоварова. Вона також була врахована комітетом. Комітет на ній наполягає? Наполягає. На підтвердження. Прошу підтримати та проголосувати. Це поправка 198.

«За» – 223.

Рішення не прийнято.

Поправку відхилено.

Ставлю на голосування поправку 199 народного депутата Каптелова. Комітет її врахував. Готові голосувати? На підтвердження. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 222.

Рішення не прийнято.

Шановні колеги, переходимо до прийняття законопроекту в цілому. Усі готові голосувати? Готові? Не шуміть, будь ласка.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо врегулювання окремих питань у сфері надання житлово-комунальних послуг» ([№ 2458](#)) у повторному другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 240.

Рішення прийнято.

Закон прийнято.

Покажіть, будь ласка, по фракціях і групах.

«Слуга народу» – 199, «Опозиційна платформа – За життя» – 11, «Європейська солідарність» – 1, «Батьківщина» – 0, «Партія «За майбутнє» – 1, «Голос» – 15, «Довіра» – 9, позафракційні – 4.

Арахамія Давид Георгійович – з процедури.

АРАХАМІЯ Д.Г. Колеги, я пропоную перенести розгляд законопроекту [№ 4142](#) і йти далі за порядком денним.

Дякую. Прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Законопроект № 4142. Ніхто не заперечує?

Наступне питання порядку денного – проект Закону «Про правила відбування адміністративного арешту» ([№ 3047а](#)).

Пропонується розглянути це питання за скороченою процедурою. Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 216.

Рішення прийнято.

До слова запрошується голова підкомітету Комітету з питань правоохоронної діяльності Медяник В'ячеслав Анатолійович.

МЕДЯНИК В.А. Шановний головуючий! Шановні колеги! Комітет з питань правоохоронної діяльності на своєму засіданні розглянув проект Закону «Про правила відбування адміністративного арешту», внесений народним депутатом України Монастирським та іншими народними депутатами України.

Метою законопроекту є удосконалення законодавства у сфері відбування адміністративного арешту.

Суть законопроекту. На виконання частини третьої статті 327 Кодексу України про адміністративні правопорушення пропонується на законодавчому рівні врегулювати правила відбування адміністративного арешту та визначити порядок відбування особою адміністративного арешту в ізоляторі тимчасового тримання, що є структурним підрозділом територіального органу поліції, зокрема: затвердити порядок поміщення та розміщення осіб до ізоляторів тимчасового тримання; визначити права та обов'язки заарештованих осіб, їх матеріально-побутове та медичне забезпечення; здійснювати відеоспостереження в ізоляторах тимчасового тримання з метою забезпечення безпеки осіб, що там утримуються.

Також пропонується внести зміни до статті 23 Закону України «Про Національну поліцію» та включити до основних повноважень Національної поліції конвоювання осіб, затриманих за підозрою у вчиненні кримінального правопорушення, узятих під варту, обвинувачених або засуджених до позбавлення волі, а також охорону таких осіб у залі суду.

Досі жодним законодавчим актом не встановлено правил відбування адміністративного арешту, що тягне за собою невизначеність компетенції працівників установ, в яких мають відбувати стягнення у виді арешту особи, притягнуті судом до відповідальності.

Комітет з питань правоохоронної діяльності просить підтримати цей законопроект у першому читанні за основу.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Запишіться, будь ласка, на виступи: два – за, два – проти.

Кицак Богдан Вікторович.

КИЦАК Б.В., член Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (одномандатний виборчий округ № 63, Житомирська область, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Ігорю Фрісу.

ФРІС І.П., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (одномандатний виборчий округ № 84, Івано-Франківська область, політична партія «Слуга народу»). Добрий день, шановні колеги! Хочу звернути вашу увагу на цей законопроект. Прийняття проекту Закону «Про правила відбування адміністративного арешту» призведе до певних порушень Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод та можливого прийняття рішень Європейським судом з прав людини не на користь держави Україна.

Що саме в цьому законопроекті порушено? Дуже коротко. Порушуються стандарти щодо кількості квадратних метрів на одну особу при такому адміністративному арешті; правила роздільного тримання курців і некурців; правила

обрахунку строку арешту, який не враховує строк адміністративного затримання, тобто він не буде включений до загального строку; не гарантується право на телефонні розмови і користування Інтернетом, що прямо передбачено нормами європейського законодавства.

Водночас Європейський суд з прав людини неодноразово констатував стосовно України порушення статті 3 Конвенції у зв'язку з неналежними умовами тримання, зокрема спільним проживанням курців та некурців в одних і тих самих камерах.

Колеги, зараз на розгляді парламенту перебуває урядовий законопроект [№ 4049](#), яким натомість пропонується зменшити випадки застосування адміністративного арешту і впорядкувати запровадження вказаної норми.

Мені хотілося, щоб під час голосування за цей законопроект ми зауважили на зверненні Міністерства юстиції України, яке воно направило до Комітету з питань правоохоронної діяльності, де безпосередньо зазначається вказана проблематика. Не обмежуючи те, що цей законопроект необхідно загалом приймати, способи, якими намагаються врегулювати згадану проблему в цьому законопроекті, на думку фахівців, які займаються цим питанням, вважатимуться такими, що не підтримаються і будуть оскаржені в Європейському суді з прав людини. Тому прохання цей законопроект відправити на доопрацювання.

Дякую.

Веде засідання заступник Голови Верховної Ради України **КОНДРАТЮК О.К.**

ГОЛОВУЮЧА. Степан Кубів, «Європейська солідарність». Будь ласка.

КУБІВ С.І. Шановна пані головуюча, прошу передати слово пану Сергію Алексєєву.

ГОЛОВУЮЧА. Сергію Алексєєв, будь ласка.

АЛЕКСЄЄВ С.О. Шановні колеги! Хочу прояснити ситуацію. У нас законодавством взагалі не передбачені умови тримання під час адміністративного арешту. Отже, якщо людина відбуває покарання під час адміністративного арешту, це питання не регламентовано.

Є два законопроекти, які ми зараз розглядаємо. Вони, дійсно, мають певні недоліки, зокрема, щодо строку тримання під адміністративним арештом. Набагато краще було б зазначити «з моменту затримання», а не «з моменту відбування покарання» і багато інших речей.

Проте нам необхідно прийняти взагалі такий закон, тому що ми не можемо не регламентувати тримання під адміністративним арештом, це порушення прав людини, на чому неодноразово зауважував Європейський суд з прав людини. Тому нам необхідно прийняти один із цих законопроектів, до другого читання доопрацювати його, змінити, що цілком можливо, зазначені умови на європейські стандарти і прийняти проект закону в другому читанні.

Фракція «Європейська солідарність» законопроект у першому читанні підтримуватиме за умови, що до другого читання ми його допрацюємо, приведемо всі умови тримання до європейських стандартів, а в другому читанні приймемо вже нормальний закон.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧА. Володимир Мороз, «Опозиційна платформа – За життя».

МОРОЗ В.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (одномандатний виборчий округ № 59, Донецька область, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Передайте, будь ласка, слово Мамці.

ГОЛОВУЮЧА. Мамка, будь ласка.

МАМКА Г.М. Шановні народні депутати! По суті, вислів про те, що все нове – це добре забуте старе все-таки повертається. Це є підтвердженням, з одного боку, доброго, а з іншого боку – злого. Що таке добре? Це те, що ще в СРСР не було все дуже погано. А що таке зле? Що нічого нового придумати не можемо.

Цим законопроектом, звертаю увагу народних депутатів, вводяться правила відбування адміністративного арешту і визначається місце відбування. Що ним пропонується? Повернути стару систему відбування адміністративних покарань у районних управліннях Національної поліції (раніше це була міліція). Ну, ми пішли далі. Особи, які затримуються за вчинення злочину, будуть також там перебувати.

Уся європейська спільнота закликає вас (це лунало ще п'ять – сім років тому) створити нормальні умови. Якщо взяти місто Київ: відкрили ізолятор тимчасового тримання, він один на все місто, і туди всі конвойні служби звозять осіб, які затримані або перебувають на стадії досудового розслідування.

Ми пропонуємо створити власні конвойні підрозділи, організувати (за які кошти – невідомо) місця відбування адміністративних арештів для осіб, які затримані за вчинення злочину і перебувають під санкціями до рішення судів. Ми розвантажуюмо і збільшуємо кількість конвойних підрозділів, які будуть цим займатися. Але й так шахраї тікають із СІЗО, із судів, від конвойних служб – з цим розібратися не можемо.

Вважаю, що наша фракція не підтримуватиме цей законопроект. Необхідно, якщо створювати умови...

Веде засідання Голова Верховної Ради України
РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Усі бажаючі виступили? Бачу, «Довіра» і «Батьківщина». Два виступи з мотивів, після цього переходимо до голосування.

Арешонков Володимир Юрійович.

АРЕШОНКОВ В.Ю. Шановні колеги! Депутатська група «Довіра», безперечно, погоджується з аргументами, які висловлювали наші колеги, стосовно того, що питання про адміністративний арешт як вид стягнення потребує вдосконалення. Але, я ще раз хочу нагадати, якщо ми з вами визначили, що рухаємося на шляху до європейських стандартів, питання щодо утримання осіб, які підпадають під арешт, тримання їх під вартою окремо від засуджених і так далі є надзвичайно важливими. Погоджуюся, що для цього насамперед повинні бути створені умови.

Однак, депутатська група «Довіра» вважає, що потрібно голосувати за цей законопроект, а потім ми його доопрацюємо в остаточному варіанті.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Цимбалюк Михайло Михайлович.

ЦИМБАЛЮК М.М. «Батьківщина». Шановні колеги! Насправді умови утримання підозрюваних в ізоляторах тимчасового тримання Національної поліції, м'яко кажучи, потребують кращого. Ми знаємо реакцію міжнародних правозахисних організацій, які інспектують ці місця. Ми погоджуємося, що за такого виду утримання, як адміністративний арешт, ці особи мають утримуватися окремо від підозрюваних у скоєнні тяжких злочинів або осіб, які очікують рішення судів. Але в законопроекті немає фінансово-економічного обґрунтування. Це покладається на Міністерство внутрішніх справ України, на Національну поліцію.

Фракція «Батьківщина» підтримує в першому читанні законопроект, а до другого читання нам слід попрацювати, щоб він був цілісним і ним справді забезпечувалися всі умови і організовувалося достойне перебування затриманих і арештованих за адміністративні правопорушення.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, переходимо до голосування за цей законопроект. Будь ласка, підготуйтеся до голосування, займіть свої місця.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про правила відбування адміністративного арешту» ([№ 3047а](#)) за основу. Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 229.

Рішення прийнято.

Дякую.

Шановні колеги, до мене зверталися представники різних депутатських фракцій і груп з питань процедури... Почекайте. Але в нас є наступний законопроект [№ 3048а](#), який пов'язаний із законопроектом № 3047а. Давайте зараз його розглянемо, а потім повернемося до процедурних питань.

На ваш розгляд запропоновано проект Закону «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення у зв'язку з прийняттям Закону України «Про правила відбування адміністративного арешту» (№ 3048а).

Пропонується розглянути це питання за скороченою процедурою. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 214.

Рішення прийнято.

До слова запрошується голова підкомітету Комітету з питань правоохоронної діяльності Медяник В'ячеслав Анатолійович.

МЕДЯНИК В.А. Шановний головуєчий! Шановні колеги! Комітет з питань правоохоронної діяльності на своєму засіданні розглянув проект Закону «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення у зв'язку з прийняттям Закону України «Про правила відбування адміністративного арешту».

Метою законопроекту є удосконалення законодавства України про адміністративні правопорушення в частині застосування та відбування адміністративного арешту як виду адміністративного стягнення, а також порядку здійснення приводу та призупинення строку відбування адміністративного арешту з метою реалізації положень проекту Закону «Про правила відбування адміністративного арешту».

Суть законопроекту. Пропонується викласти в новій редакції: частину другу статті 32 Кодексу України про адміністративні правопорушення, згідно з якою розширюється перелік осіб, до яких не може бути застосовано адміністративний арешт; частину першу статті 294 «Набрання постановою судді у справі про адміністративне правопорушення законної сили та перегляд постанови»; статтю 326 «Виконання постанови про застосування адміністративного арешту та арешту з утриманням на гауптвахті»; а також доповнити главу 32 Кодексу України про адміністративні правопорушення новими статтями: 326¹, 326², 328¹.

Вказаний законопроект системно пов'язаний із проектом Закону «Про правила відбування адміністративного арешту» (№ 3047а), розробка якого зумовлена необхідністю оптимізації окремих положень Кодексу України про адміністративні правопорушення із положеннями зазначеного проекту акта парламенту.

Комітет рекомендує Верховній Раді України за результатами розгляду в першому читанні прийняти законопроект за основу. Прошу підтримати.

Дякую.

Веде засідання заступник Голови Верховної Ради
України **КОНДРАТЮК О.К.**

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Шановні колеги, прошу записатися на виступи: два – за, два – проти.

Веде засідання Голова Верховної Ради України
РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Німченко Василь Іванович.

НІМЧЕНКО В.І., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»).* Прошу передати слово народному депутату Мамці, «Опозиційна платформа – За життя».

Веде засідання заступник Голови Верховної Ради
України **КОНДРАТЮК О.К.**

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, народний депутате Мамка.

МАМКА Г.М. Шановні народні депутати! Усі ви погоджуєтеся, що законопроекти повинні подавати на розгляд залу, зокрема вносити на перше читання, якісні, відпрацьовані, які мають юридичне, звертаю на це вашу увагу, навантаження і відповідають іншим законодавчим актам, і найперше – Конституції України.

Дуже прикро, коли доповідач каже нам про те, що це законопроект, який доповнює проголосований перед цим проект закону. Неможливо так ставитися до людей, до правоохоронних органів і до народних депутатів України.

Зверніть увагу на цей законопроект. Ним створюється каста людей, до яких не може застосовуватися адміністративний арешт. Це особи з інвалідністю першої і другої груп, неповнолітні особи, вагітні жінки... Є визначені ознаки вагітності, жінка може завагітніти через 20 хвилин після полового акту. Ну, необхідно все-таки звертати увагу на відповідність законам.

Якщо ж ми визначаємо касту недоторканних, то необхідно прописати і касту доторканних, тоді це буде вірно. Що робити, якщо інвалід першої чи другої групи постійно скоює адміністративне правопорушення? Він його вчинив і постійно отримуватиме штрафи, за які не буде відповідати і сплачувати їх, і не буде застосовуватися більш тяжке покарання.

Прошу все-таки звернути увагу на текст цього законопроекті. Закликаю не підтримувати проект.

Фракція «Опозиційна платформа – За життя» не буде голосувати за цей законопроект і в першому читанні.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Климпуш-Цинцадзе. Будь ласка, пані Іванно. «Європейська солідарність».

КЛИМПУШ-ЦИНЦАДЗЕ І.О. Прошу передати слово Сергію Алексєєву.

ГОЛОВУЮЧА. Сергію Алексєєв, будь ласка.

АЛЕКСЄЄВ С.О. Шановні колеги! Цей законопроект безпосередньо пов'язаний із попереднім проектом закону. Якщо ми попередній проект до другого читання виправимо і приведемо у відповідність із європейськими стандартами... Цим законопроектом також вводяться європейські стандарти. Зокрема, такі особи, наприклад, як жінка, яка вагітна (з ознаками вагітності), інваліди першої і другої груп і так далі не можуть відбувати адміністративний арешт.

Фракція «Європейська солідарність» у першому читанні також буде підтримувати цей законопроект, тому що ним вносяться системні зміни, які врегульовують взагалі питання тримання під адміністративним арештом. Потім до другого читання маємо привести все у відповідність із європейськими стандартами, лише за умови цього голосуємо законопроект у другому читанні.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Федір Веніславський, «Слуга народу». Будь ласка.

ВЕНІСЛАВСЬКИЙ Ф.В., *член Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»).* Шановна пані головуюча! Шановні колеги! Цей законопроект, який ми зараз обговорюємо, так само, як і попередній, не можна було розглядати і ухвалювати взагалі. Чому?

Насамперед ці законопроекти суперечать європейським стандартам щодо юридичної відповідальності. У європейських демократичних країнах взагалі не передбачено такого виду покарання, як адміністративний арешт. У парламенті є законопроект про кримінальні проступки і, за великим рахунком, ми зараз здійснюємо певну маніпуляцію, тому що йдеться саме про кримінальні проступки, а не про адміністративне правопорушення.

У чому тут суть, шановні? По-перше, колеги правильно сказали, цим законопроектом, як і попереднім, суттєво порушується низка положень Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод. Вони обидва де-факто створюють жорсткіші умови утримання осіб, які перебувають під адміністративним арештом, порівняно навіть з тими особами, які перебувають під арештом у порядку кримінального процесуального законодавства.

По-друге, шановні колеги, адміністративний арешт (таке стягнення) є радянським атавізмом. Тому що фактично мова йде, якщо ми говоримо про адміністративно-правові відносини, про відносини управлінського характеру, коли суб'єкт владних повноважень має право застосовувати певні стягнення до іншого підвладного суб'єкта або до громадянина.

У цьому разі йдеться про те, що ми під виглядом адміністративно-правових відносин фактично включаємо суд, який має бути суто інструментом кримінально-правових відносин, чим взагалі порушуємо логіку притягнення людини до кримінальної відповідальності.

Я закликаю не підтримувати цей законопроект. А з приводу того, який ми щойно підтримали, під час розгляду його в другому читанні також варто дуже добре подумати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Володимир Арешонков, група «Довіра». Будь ласка.

АРЕШОНКОВ В.Ю. Шановні колеги! Насамперед не зовсім, скажемо так, логічно виглядає посилання на те, що певні норми цього законопроекту не відповідають європейським стандартам або європейській практиці, тим більше, що вони піддаються критиці нашими експертами.

Я дуже коротко нагадаю висновок нашого Головного науково-експертного управління. Як позитивний наслідок цього законопроекту зазначається саме приведення положень Кодексу України про адміністративні правопорушення у відповідність із вимогами чинних міжнародних договорів щодо захисту прав людини. І конкретніше: законодавство відновлює принцип європейської практики стосовно обставин, за якими відбувається затримання, утримання особи і так далі.

Тому ще раз підкреслюю, що до другого читання, погоджуюся, ми можемо врегулювати окремі норми. Але поясніть мені: чому викликає такий спротив, скажемо, питання стосовно вагітних жінок, осіб, які мають інвалідність, і так далі?

Депутатська група «Довіра» вважає, що цей законопроект може бути прийнято в першому читанні. І до другого читання ми зробимо все необхідне, щоб він не критикувався нашими колегами.

Дякую.

Веде засідання Голова Верховної Ради України

РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Хтось ще наполягає на виступі? Ні.

Переходимо до голосування. Будь ласка, запросіть народних депутатів до залу.

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення у зв'язку з прийняттям Закону України «Про правила відбування адміністративного арешту» ([№ 3048a](#)) за основу. Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 242.

Рішення прийнято.

Дякую, шановні колеги.

Герасимов Артур Володимирович – з процедури. Увімкніть мікрофон.

ГЕРАСИМОВ А.В. Шановний Дмитре Олександровичу! Шановні колеги! Сьогодні ми вже бачили, як переставлялися у порядку денному для обговорення законопроекти щодо зняття вікових обмежень для роботи на державній службі, інші. Але в мене велике прохання: перейти зараз до розгляду, думаю зал об'єднається, проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про державний захист працівників суду і правоохоронних органів» щодо державного захисту військовослужбовців Сил спеціальних операцій Збройних Сил України під час виконання ними завдань за призначенням» ([№ 4186](#)).

Дуже прошу перейти зараз до розгляду цього законопроекту і прийняти його в цілому.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, дійсно, особливо напередодні прийдешніх свят, думаю, що це гарна пропозиція. Вона також лунала від представників інших депутатських фракцій і груп. Я так розумію, що точно ніхто не буде заперечувати. Переходимо до розгляду цього питання.

На ваш розгляд запропоновано проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про державний захист працівників суду і правоохоронних органів» щодо державного захисту військовослужбовців Сил спеціальних операцій Збройних Сил України під час виконання ними завдань за призначенням» ([№ 4186](#)).

Пропонується розглянути це питання за скороченою процедурою. Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 253.

Рішення прийнято.

До слова запрошується народний депутат України Мокан Василь Іванович.

МОКАН В.І. Шановні колеги, прошу вашої уваги. Дійсно, як анонсовано, зараз мова піде про наших українських військовослужбовців Сил спеціальних операцій Збройних Сил України. Нагадаю, що це окремий рід Збройних

Сил України. Військовослужбовці Сил спеціальних операцій виконують досить складні та небезпечні, інколи навіть політично чутливі операції і перебувають у рамках Збройних Сил України. Вони наділені спеціальними можливостями у напрямі розвідки і військової підтримки.

Ми всі дуже добре пам'ятаємо, як оборонявся Донецький аеропорт, ми пам'ятаємо всі бої, які відбувалися, і протидію країні-окупанту – Російській Федерації. Я вам скажу, що велику роль у цьому відіграли Сили спеціальних операцій.

Ситуація нині така, що законодавством не врегульовано державний захист цих військовослужбовців, їхнього майна, їхніх близьких родичів. Зазначу, що на сьогодні законодавством захищаються судді Конституційного Суду України, працівники судів, Антимонопольного комітету України, правоохоронних органів, Служби безпеки України і деякі інші, а люди, які захищають наш територіальний суверенітет і перебувають на передовій, такого захисту не мають.

Я дуже прошу підтримати цей законопроект за основу та в цілому і надати такий державний захист нашим військовослужбовцям. Вони цього заслуговують. Вони зараз більшість операцій проводять на тимчасово окупованих територіях. І це не просто наше право, це наш обов'язок, дати їм таку підтримку і законодавчо врегулювати цю проблему.

Дуже дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

До слова запрошується заступник голови Комітету з питань правоохоронної діяльності Павлюк Максим Васильович.

ПАВЛЮК М.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Дякую, шановний головуючий. Комітет з питань правоохоронної діяльності на своєму засіданні 11 листопада 2020 року розглянув проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про державний захист працівників суду і правоохоронних органів» щодо державного захисту військовослужбовців Сил спеціальних операцій Збройних Сил України під час виконання ними завдань за призначенням» (№ 4186).

Прийняття цього законопроекту дозволить реалізувати положення частини першої статті 40 Закону України «Про розвідку» та законодавчо врегулює питання державного захисту безпеки, життя, здоров'я, майна особового складу Сил спеціальних операцій Збройних Сил України, їх близьких родичів від протиправних посягань і загроз у зв'язку із службовою діяльністю. Це сприятиме підвищенню ефективності виконання спеціальних і розвідувальних завдань Сил спеціальних операцій Збройних Сил України в інтересах національної безпеки та оборони держави.

Отже, Комітет з питань правоохоронної діяльності, керуючись положенням частини другої статті 114 Регламенту Верховної Ради України, рекомендує

Верховній Раді України проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про державний захист працівників суду і правоохоронних органів» щодо державного захисту військовослужбовців Сил спеціальних операцій Збройних Сил України під час виконання ними завдань за призначенням» (№ 4186) прийняти за основу та в цілому. Прошу підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Будь ласка, запишіться на виступи: два – за, два – проти.

Наливайченко Валентин Олександрович.

НАЛИВАЙЧЕНКО В.О., секретар Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України з Європейським Союзом (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Вважаю, що підтримати і захистити наших захисників Сил спеціальних операцій Збройних Сил України означає надати захист їм, членам їхніх сімей, зокрема дітям. Але не тільки фізичний, безпековий, захист, а й захист щодо соціальних і правових питань, щодо проходження служби в Україні та за її межами.

Чого не вистачає в цьому законопроекті? Захист має бути не тільки силами самих Сил спеціальних операцій, але й, думаю, треба залучити спеціальні підрозділи Служби безпеки України, Міністерства внутрішніх справ України. Вони технічно, оперативно і фізично повинні також долучитися до захисту наших військових.

Станом на сьогодні фракція «Батьківщина» підтримує цей законопроект. Ми обов'язково будемо вдосконалювати і посилювати безпеку тих, хто захищає нашу безпеку.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Веніславський Федір Володимирович. Увімкніть мікрофон.

ВЕНІСЛАВСЬКИЙ Ф.В. Шановний головуєчий! Шановні колеги! Цей законопроект, який ми зараз розглядаємо, дійсно є дуже необхідним для захисту військовослужбовців Сил спеціальних операцій нарівні з іншими працівниками правоохоронних органів, зокрема тих, діяльність яких пов'язана з підвищеним ризиком для їхнього життя, здоров'я, майна тощо.

Тим законом, про який ідеться в цьому законопроекті, під який пропонується підвести і військовослужбовців Сил спеціальних операцій, захищається дуже широке коло різноманітних посадових осіб, зокрема, крім тих, про які сказав доповідач у своєму виступі, це також працівники державної лісової охорони, рибоохорони тощо. Звичайно, військовослужбовців Сил спеціальних операцій теж необхідно захищати, оскільки їх діяльність пов'язана з підвищеним ризиком

порівняно з усіма іншими військовослужбовцями і державними службовцями, яких захищає цей закон.

Тому велике прохання підтримати цей законопроект. Він отримав схвальний висновок Комітету з питань національної безпеки, оборони та розвідки і його необхідно приймати якомога швидше.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Батенко Тарас Іванович.

БАТЕНКО Т.І. Шановні колеги! Ми, парламент воюючої країни, безумовно, повинні стояти на захисті державних інтересів і, очевидно, пам'ятати про своїх військовослужбовців Сил спеціальних операцій Збройних Сил України. Наша данина, наша шана і наша повага захисникам Сил спеціальних операцій Збройних Сил України, які на фронті боротьби з агресором, Російською Федерацією, проводять свої нетипові складні спеціальні операції, ризикують, кладучи своє здоров'я і життя.

Вони, безсумнівно, виконують специфічні завдання за різних обставин, не тільки на фронті, але й в умовах правового режиму воєнного стану, й особливого періоду, і в мирний час, і за межами національної юрисдикції України. Тому й виникає питання надання гарантій держаного захисту як військовослужбовцям Сил спеціальних операцій Збройних Сил України, так і членам їхніх сімей.

Наша депутатська група «Партія «За майбутнє» однозначно буде підтримувати прийняття цього законопроекту в першому читанні та в цілому.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Загородній Юрій Іванович.

ЗАГОРОДНІЙ Ю.І., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Дякую. Прошу передати слово народному депутату України Василю Івановичу Німченку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Німченко Василь Іванович.

НІМЧЕНКО В.І. Шановні колеги! Безперечно, цей законопроект має право на існування, його необхідно підтримати, оскільки ідеться про соціальний, фізичний, якщо хочете, матеріальний і моральний захист, власне, військовослужбовців, які проводять спеціальні операції. Але водночас давайте не прикриватися тим, що спеціальні операції – це щось закрите.

Подивіться, що в нас зробили з Офісом Генерального прокурора великі реформатори. Вони призвали людей до війська, до Збройних Сил України, хлопці пішли воювати за незалежність нашої країни. Потім, через три місяці, вони їх

скоротили, і на сьогодні суди не розглядають ці питання. Військовослужбовці залишилися за бортом суспільних відносин, зокрема, вони самі, їхні сім'ї (діти, дружини тощо). Це перше.

І друге. Шановні колеги, коли ми говоримо про спеціальні операції, вважайте, що кожна операція Збройних Сил України має стати спеціальною. Я не буду вам розказувати, ви все бачили. Коли брали роту «Торнадо», хіба це не була спеціальна операція? Півтора року не могли до неї підібратися. Там загинули люди, зокрема цивільні громадяни.

Тому я хотів би, шановні колеги, не конкретизувати якийсь спектр індивідуального підходу. Треба чітко сказати, що всі ті, хто проводить військові операції, підпадають під захист такого закону, зокрема й ті, які призвані з цивільного життя.

Спасибі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Усі бажаччі виступили? Ще «Голос», Костенко чи Рахманін? Кожен підняв руку. І «Європейська солідарність», бачу. Отже, «Голос», «Європейська солідарність», «Довіра», після цього переходимо до голосування. Будь ласка, запросіть народних депутатів до залу.

Костенко Роман Васильович.

КОСТЕНКО Р.В. Шановні колеги! Користуючись нагодою, насамперед хочу привітати наші Збройні Сили України з прийдешнім святом – Днем Збройних Сил України!

Це дуже важливий законопроект про захист наших військовослужбовців Сил спеціальних операцій, які виконують взагалі найскладніші завдання щодо захисту нашої держави. Я сам неодноразово з ними проводив сумісні військові операції. Скажу, що це найвищий пілотаж, найвищий клас.

Наше завдання як парламентаріїв – захистити цих людей, щоб вони розуміли, що будуть тут під надійною опікою, коли повернуться з фронту. Тому потрібно підтримати цей законопроект і проголосувати за нього.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Герасимов Артур Володимирович.

Володимире Юрійовичу, бачу.

ГЕРАСИМОВ А.В. Шановні колеги, тільки завдяки нашим солдатам, сержантам і офіцерам ми з вами можемо бути в цьому залі, а українці мають мирне небо над головою. І моє чітке переконання – держава має захищати своїх військовослужбовців, зокрема тих, хто виконує надважкі завдання, враховуючи те, що ми всі бачили приклади державної зради на найвищому рівні. І тут виникає запитання до цієї Верховної Ради України: чому ви покриваєте цю зраду і не

голосуєте за створення тимчасової слідчої комісії з розслідування зриву операції щодо «вагнерівців»? Особливо після того, я хотів би вам нагадати, як сержант Сил спеціальних операцій Андрій Антоненко (*Riffmaster*) за надуманим обвинуваченням уже більше року сидить у в'язниці.

Зеленський, вам не соромно за те, що ви вийшли на прес-конференцію, звинуватили цю людину, і після того без жодних доказів вона перебуває в тюрмі?!

Саме тому голосуємо за цей законопроект. І я закликаю всіх підтримати його одразу в цілому.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

На жаль, бо представник фракції «Слуга народу» виступав.

Арешонков Володимир Юрійович.

АРЕШОНКОВ В.Ю. Я теж хочу підтвердити, що наша депутатська група «Довіра» приєднується до вітань на адресу військовиків, практично еліти нашої держави – військовослужбовців Сил спеціальних операцій Збройних Сил України.

Нагадую, що ми завжди вимагаємо дотримуватися норм Конституції України. Так от: стаття 17 Конституції нашої держави чітко визначає, що питання національної безпеки, територіальної цілісності, незалежності є не лише обов'язком держави в цілому, а й обов'язком кожного громадянина, зокрема народних депутатів України.

Тому наша депутатська група «Довіра» закликає всіх об'єднатися і проголосувати зараз за цей законопроект.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Усі бажаючі виступили. Переходимо до голосування. Будь ласка, займіть свої місця. Готові голосувати?

Шановні колеги, цей законопроект комітет рекомендує прийняти за основу та в цілому. Немає заперечень? Немає. Дуже добре.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про державний захист працівників суду і правоохоронних органів» щодо державного захисту військовослужбовців Сил спеціальних операцій Збройних Сил України під час виконання ними завдань за призначенням» ([№ 4186](#)) за основу. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 301.

Рішення прийнято.

Дякую.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про державний захист працівників суду

і правоохоронних органів» щодо державного захисту військовослужбовців Сил спеціальних операцій Збройних Сил України під час виконання ними завдань за призначенням» (№ 4186) у цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 303.

Рішення прийнято.

Закон прийнято. Дякую.

Вітаю, шановні колеги!

Наступне питання порядку денного – проект Закону «Про внесення змін до статті 34 Закону України «Про статус народного депутата України» ([№ 3644-д](#)), повторне перше читання.

Пропонується розглянути це питання за скороченою процедурою. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 227.

Рішення прийнято.

До слова запрошується голова Комітету з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України Кальченко Сергій Віталійович.

КАЛЬЧЕНКО С.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановна президіє! Шановні народні депутати України! На засіданні регламентного комітету було розглянуто проект Закону «Про внесення змін до статті 34 Закону України «Про статус народного депутата України» (№ 3644-д), підготовлений на повторне перше читання.

Під час розгляду проекту закону [№ 3644](#) на пленарному засіданні Верховної Ради України 15 липня цього року було висловлено зауваження, що стосувалося скасування вимоги до освіти помічників-консультантів народних депутатів України, тобто зміни до частини другої статті 34 Закону України «Про статус народного депутата України».

У доопрацьованому на повторне перше читання законопроекті передбачається, зокрема, що помічником-консультантом народного депутата може бути лише громадянин України, який вільно володіє державною мовою, водночас помічником-консультантом за строковим трудовим договором (на постійній основі чи за сумісництвом) може працювати особа, яка має вищу освіту ступеня молодшого бакалавра або бакалавра.

Варто також підкреслити, що під час розгляду на засіданні комітету доопрацьованого проекту Постанови «Про внесення змін до Положення про помічника-консультанта народного депутата України та Постанови Верховної Ради

України «Про фінансове забезпечення діяльності народного депутата України» ([№ 3645](#)), який має розглядатися наступним питанням, було прийнято рішення доручити доповідачу під час розгляду проекту закону № 3644-д у виступі вказати про необхідні зміни до пункту 2 проекту закону. А саме про те, що цей закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування, окрім положень абзаців другого та четвертого підпункту 3 пункту 1 цього закону в частині виплати помічникам-консультантам народного депутата України матеріальної допомоги для оздоровлення під час надання щорічної основної відпустки, що набирають чинності з 1 січня 2022 року, оскільки ці положення відповідного проекту постанови набирають також чинності з 1 січня 2022 року.

Отже, у підсумку комітет прийняв рішення...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Сергію Віталійовичу, ви все встигли сказати? Від комітету теж встигли все сказати? Дякую.

Шановні колеги, будь ласка, запишіться на виступи: два – за, два – проти.
Батенко Тарас Іванович.

БАТЕНКО Т.І. Прошу передати слово народному депутату Сергію Рудику.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вибачте, я прослухав. Рудик?

Рудик Сергій Ярославович.

РУДИК С.Я. Шановні друзі! Минулого разу мій палкий виступ з цієї трибуни приніс цьому законопроекту 225 голосів, у результаті чого його було відправлено на доопрацювання і частково видозмінено.

Основна зміна тепер стосується фонду оплати заробітної плати, і наша депутатська група вітає цю зміну. Але ми не можемо погодитися з концепцією про зняття вимоги до помічників народних депутатів щодо вищої освіти.

Яка логіка цієї видозміни? Говорять наступне: стосовно народних депутатів немає вимоги мати вищу освіту, чому повинна бути ця вимога до помічників? Ми пропонуємо подивитися на це під іншим кутом. Давайте підвищувати вимоги до народних депутатів і, можливо, тоді зменшиться кількість законопроектів, які будуть оскаржуватися на всіх рівнях. Я вже не кажу про те, що є законопроекти, які приймаються в цьому залі і обстєобуються українським народом. Може, менше буде людей, які приходитимуть до цього залу в якихось катранах і трусах? Може, буде більше людей, які відповідатимуть вимогам етикету? Так – ні?

Товариство, у нас дуже багато неякісних законопроектів, які викликають резонанс у суспільстві. І зняття вимоги до наших помічників щодо вищої освіти явно не принесе користі для законотворчої роботи.

Тому наша депутатська група розділилася в думках, у нас вільне голосування. Але як людина, яка має три вищі освіти, я сказав би: не допустить цього, бо буде ще гірше, ніж є сьогодні, хоча іноді здається, що це вже неможливо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Камельчук Юрій Олександрович.

КАМЕЛЬЧУК Ю.О., член Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (одномандатний виборчий округ № 124, Львівська область, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги! Напевно, у кожного в цьому залі, я так сподіваюся, є помічник, можливо, навіть не один. Усі ми чудово розуміємо, що для того, щоб мати хорошого помічника, необхідний відповідний фонд оплати праці і, зрозуміло, що помічники повинні мати можливості для свого розвитку.

Чи врятують ці зміни ситуацію? Кардинально, звичайно, ні. Але принаймні для тих молодих людей, які приходять до нас і просять пройти стажування, це буде доброю підмогою для початку хорошої кар'єри. Як далі вже вони будуть розвиватися, залежить від них.

Моя особиста думка, яка, зрозуміло, не буде підтримана суспільством, що в народного депутата для ефективного виконання своїх обов'язків повинні бути помічники в кожній області, якщо це, звичайно, ефективний і активний депутат, і для цього має бути відповідний фонд оплати праці. Я вже бачу, дехто хитає головою і з цим точно не погодиться, але я – за ефективність народних депутатів і їх команди, щоб потім не довелося шукати якісь «печеньки» на стороні чи щось подібне.

Тому давайте робити свою команду сильною і забезпеченою, а відповідно підвищиться й наша ефективність щодо контрольної функції. Сподіваюся, що це не останні зміни до закону, які ми внесемо, а наші помічники будуть чеснішими і ефективнішими.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шуфрич Нестор Іванович.

ШУФРИЧ Н.І. Дякую. Шановний головуєчий, прошу передати слово народному депутату Папієву Михайлу Миколайовичу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Папієв Михайло Миколайович.

ПАПІЄВ М.М. Дякую. Шановні народні депутати! Шановні колеги! Знаєте, можна багато говорити і сперечатися з приводу норм цього законопроекту, але логіка тут дуже проста. Свого часу помічники-консультанти народних депутатів України мали статус державних службовців і діяли згідно з відповідним законом. Коли ми з них зняли цей статус, то й змінилися кваліфікаційні вимоги, що тепер треба узгодити. Тобто цей законопроект слід підтримувати.

Я ще просив би підтримати пропозицію моїх колег стосовно необхідності збільшення видатків на помічників-консультантів, тому що, ви ж бачили сьогодні, якість законопроектів у Верховній Раді України дуже низька. І в цьому, думаю, не так провина помічників-консультантів, я повністю підтверджую сказане Сергієм Рудиком, як те, що треба підвищувати вимоги до народних депутатів України, щоб вони теж відповідали цьому високому статусу представника українського народу.

Наша фракція голосуватиме за цей законопроект. Нам треба рухатися вперед і переходити до соціально важливих законопроектів. Крім того, що ми сьогодні згадали про народних депутатів, помічників-консультантів, ми маємо ще згадати, що в нашій країні дуже важко живуть пенсіонери, люди з інвалідністю, тобто багато соціально вразливих верств населення, про які нам теж не треба забувати. Давайте насамперед підвищувати їх соціальний статус і надавати їм державні гарантії.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Михайле Миколайовичу.

Саме тому сьогодні ми розглядали законопроекти, про які ви просто не згадали, зокрема, про людей з інвалідністю і допомоги їм, про військовослужбовців і їх захист. А питання щодо помічників-консультантів, я так розумію, ви пропонуєте відкласти на пізніше. Добре, будемо враховувати. Дякую, Михайле Миколайовичу.

Євтушок Сергій Миколайович.

ЄВТУШОК С.М., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Дякую, пане Голово. Рівненщина, «Батьківщина». Шановні колеги! Цей сесійний зал дуже добре пам'ятає ті часи, коли без наявності кваліфікаційних вимог, щоб підтримати людину, яка не мала певної фахової освіти, для призначення в центральний орган виконавчої влади із спеціальним статусом, ми це тут і голосували. Також цей сесійний зал знає, як наші волонтери або воїни АТО, які захищають нашу країну, не маючи вищої освіти, не можуть стати помічниками народних депутатів.

Я зараз звертаюся до колеги Сергія Рудика. Ти їздиш там по «нулю» зі своїми помічниками, Сергію, скажи, будь ласка, чи може помічник, який не має вищої освіти, представляти народного депутата Рудика на передовій? Звісно, може.

Тому, шановні колеги, давайте ми сьогодні не будемо обмежувати тих, які бажають стати нашими помічниками і не мають вищої освіти. Але йдеться лише про тих, які працюють на громадських засадах, які зараз є волонтерами і не мають вищої освіти, які є воїнами АТО і також хочуть бути помічниками-

консультантами, які ще навчаються на першому, другому або третьому курсах, але вже хочуть допомагати народному депутату вести його діяльність.

Давайте відділимо мух від котлет і проголосуємо цей законопроект у цілому. До тих помічників, які працюють на постійній основі, залишимо вимогу мати вищу освіту, а тих, хто працює на громадських засадах, будемо вибирати серед тих, хто, можливо, і не має...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Згадали Рудика Сергія Ярославовича. Репліка.

РУДИК С.Я. Шановні колеги! Я хочу ще раз повторити: давайте не понижувати освітній рівень помічників народних депутатів, а підвищувати освітній рівень народних депутатів. Це дуже важлива тема, тоді, можливо, з наших законів не будуть сміятися люди, а ці акти будуть, дійсно, їм допомагати.

А що робити тим, хто має статус учасника бойових дій? Я вам наведу як приклад свого брата. Рудик Костянтин Іванович у 42 роки пішов на війну, отримав статус учасника бойових дій, але не мав вищої освіти. Що він зробив? Він повернувся з війни, вступив до інституту фізичної культури і зараз вчиться на третьому курсі, щоб підвищити свій рівень, а не опускатися донизу, що ми можемо бачити на прикладі багатьох законопроектів, які розробляються в стінах нашої Верховної Ради.

Тому, колеги, схаменіться! Завтра ми продукуватимемо закони, які не будуть виконуватися і підтримуватися суспільством, які зроблять життя людей гіршим, а не кращим. Але ж нас для того сюди й обирали, щоб робити життя людей кращим, а не навпаки.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, усі бажаючі виступили? Переходимо до голосування. Будь ласка, займіть свої місця, підготуйтеся до голосування. Запросіть народних депутатів до залу, будь ласка. Готові голосувати?

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до статті 34 Закону України «Про статус народного депутата України» ([№ 3644-д](#)), у повторному першому читанні, за основу, я так розумію, що в цілому також не буде заперечень. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 239.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до статті 34 Закону України «Про статус народного депутата України» ([№ 3644-д](#)) в цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 235.

Рішення прийнято.

Покажіть, будь ласка, по фракціях і групах.

«Слуга народу» – 191, «Опозиційна платформа – За життя» – 13, «Європейська солідарність» – 0, «Батьківщина» – 6, «Партія «За майбутнє» – 7, «Голос» – 0, «Довіра» – 10, позафракційні – 8.

Ще раз дякую, шановні колеги.

Наступне питання порядку денного – проект Постанови «Про внесення змін до Положення про помічника-консультанта народного депутата України та Постанови Верховної Ради України «Про фінансове забезпечення діяльності народного депутата України» ([№ 3645](#)).

Пропоную – без обговорення. Немає заперечень? Немає.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту постанови № 3645 в цілому. Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 251.

Рішення прийнято.

Дякую.

Наступне питання порядку денного – проект Закону «Про внесення змін до розділу II «Прикінцеві і перехідні положення» Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо першочергових заходів із реформи органів прокуратури» щодо призначення на адміністративні посади у Спеціалізованій антикорупційній прокуратурі» ([№ 4227](#)).

Пропонується розглянути це питання за скороченою процедурою. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 227.

Рішення прийнято.

До слова запрошується народний депутат України Янченко Галина Ігорівна.

ЯНЧЕНКО Г.І., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановний Голово Верховної Ради України! Шановні народні депутати! Як ви знаєте, з жовтня 2020 року триває конкурс на відбір керівника Спеціалізованої антикорупційної прокуратури. На сьогодні сформована конкурсна комісія, яка вже почала працювати. Але в законодавстві є певна правова невизначеність щодо терміну, на який обирається керівник Спеціалізованої антикорупційної прокуратури. Усунути цю невизначеність покликаний запропонований вам законопроект № 4227.

Його метою є відновлення дії окремих положень статті 39 Закону України «Про прокуратуру», дія яких була призупинена до 1 вересня 2021 року. Вони

стосуються здійснення призначень на адміністративні посади в Спеціалізованій антикорупційній прокуратурі, а також терміну, на який обирається заступник Генерального прокурора – керівник Спеціалізованої антикорупційної прокуратури, а саме на п'ять років.

Що це означає на практиці? Це означає, що за конкурсом, який, імовірно за все, завершиться раніше ніж 1 вересня 2021 року, буде обрано керівника Спеціалізованої антикорупційної прокуратури, який буде призначений на посаду довічно. Тому сьогодні так важливо прийняти цей законопроект, уточнивши термін, на який обирається керівник Спеціалізованої антикорупційної прокуратури, а саме п'ять років.

Хочу звернути вашу увагу, що цей законопроект є достатньо технічним, тут прописується лише п'ять нових слів. Його одноставно підтримали всі депутати з профільного Комітету з питань правоохоронної діяльності, а також у ході підготовки Офіс Генерального прокурора, Міністерство юстиції України, Національне антикорупційне бюро України, бізнес і омбудсмен.

Тому я закликаю вас підтримати цей законопроект за основу та в цілому.
Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Неклюдов Владлен Михайлович.

НЕКЛЮДОВ В.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановний головуєчий! Шановні колеги! Комітет з питань правоохоронної діяльності на своєму засіданні 11 листопада цього року розглянув проект Закону «Про внесення змін до розділу II «Прикінцеві і перехідні положення» Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо першочергових заходів із реформи органів прокуратури» щодо призначення на адміністративні посади у Спеціалізованій антикорупційній прокуратурі» (№ 4227).

Про мету цього законопроекту сказала моя колега Галина Янченко.

Вважаю, що завдяки запропонованому уточненню, про яке сказала Галина Янченко, з переліку зупинених норм виведені положення, предметом регулювання яких є питання Спеціалізованої антикорупційної прокуратури: строк призначення на посаду заступника Генерального прокурора – керівника Спеціалізованої антикорупційної прокуратури (п'ять років) та суб'єктів призначення на адміністративні посади в Спеціалізованій антикорупційній прокуратурі.

Враховуючи конкурсний відбір з обрання керівника Спеціалізованої антикорупційної прокуратури, який розпочався та триває, прошу підтримати запропоновану законодавчу ініціативу.

До того ж Офіс Генерального прокурора, Міністерство юстиції України, Національне антикорупційне бюро України та Уповноважений Верховної Ради України з прав людини без зауважень підтримують відновлення дії окремих положень статті 39 Закону України «Про прокуратуру» в частині здійснення

призначення на адміністративні посади в Спеціалізованій антикорупційній прокуратурі, дію яких було призупинено до 1 вересня 2021 року. Також Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України підтримує цей законопроект і вважає, що його можна прийняти за основу.

Враховуючи зазначене та результати обговорення законопроекту, комітет, керуючись положенням частини другої статті 114 Регламенту Верховної Ради України, рекомендує Верховній Раді проект Закону...

Веде засідання заступник Голови Верховної Ради України **КОНДРАТЮК О.К.**

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Шановні народні депутати, прошу записатися на виступи: два – за, два – проти.

Сергій Рахманін, фракція «Голос». Будь ласка.

РАХМАНІН С.І., член Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Прошу передати слово Осадчуку Андрію Петровичу.

ГОЛОВУЮЧА. Прошу передати слово.

ОСАДЧУК А.П. Шановні колеги! Голосуючи за такі, нібито, технічні проекти законів, дуже важливо пам'ятати минуле, щоб наше майбутнє було трошки кращим. Зараз ми переписуємо реформу імені Руслана Рябошапки. У вересні минулого року ми вас попереджали: не можна за таке голосувати. Не можна підганяти Закон України «Про прокуратуру» під одну особу. Життя швидкоплинне, все змінилося, і зараз ми виправляємо очевидні помилки.

Ми підтримуємо цей законопроект, бо хочемо, щоб Спеціалізована антикорупційна прокуратура все-таки запрацювала. Але нам хотілося, щоб ви пам'ятали звідки це взялося і в майбутньому більше такого не робили.

Дуже вам дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Віктор Бондар, група «Партія «За майбутнє». Будь ласка.

БОНДАР В.В. Шановні колеги! Безумовно, треба приймати цей законопроект, бо за останні роки, дякуючи нашим так званим закордонним радникам, створили багато різних антикорупційних органів, але, на жаль, фактично зробили це тільки на папері. Якщо подивитися, то за ці останні роки ми не побачили жодних нормальних, знакових, потужних, цікавих, закінчених кримінальних справ, щоб люди могли оцінити роботу цих антикорупційних органів.

Крім того, створили цю Спеціалізовану антикорупційну прокуратуру, а керівника немає. Не призначили, немає умов, позаплутували все, що тільки можливо і неможливо. Для того, щоб цей орган запрацював, розроблено цей законопроект, яким уможлиблюється призначення керівника Спеціалізованої антикорупційної прокуратури, щоб він почав працювати. Може, хоч так цей антикорупційний орган покаже свою роботу.

Хоча загалом, як і вся країна, я розумію, що від того, що попередня влада та й нинішня, дякуючи оцим усім міжнародним радникам, за останні п'ять років створили ці антикорупційні органи, нічого не змінилося. І не тому, що боротьба з корупцією – це не кількість створених органів, а тому, що це політична воля керівництва держави побороти цю корупцію. А політична воля – це коли ускладнюються умови для існування цих так званих годівничок, щоб полегшити умови для ведення бізнесу, щоб правоохоронні органи не мали права, скажемо так, «кошмарити» бізнес, підприємства, промисловість і так далі, щоб не було підстав для якогось незаконного втручання в підприємницьку діяльність, щоб скоротити кількість вимог, паперів, які мають збирати люди, ідучи до чиновників і просячи якісь ліцензії, документи чи ще щось. Відсутність корупції – це коли немає підстав для того, щоб за щось вимагати гроші. А це починається зверху: від волі Президента України, уряду змінити цю ситуацію. Нам 20 років розказують як борються. Створили ці органи – толку ніякого немає. Якщо хочете щось змінити, то почніть не зі створення органів, а зі зміни системи по суті.

А цей законопроект треба голосувати. Дамо їм попрацювати і показати, може, хоч вони щось зроблять.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Григорій Мамка, фракція «Опозиційна платформа – За життя». Будь ласка.

МАМКА Г.М. Шановні народні депутати! Це дуже гарний законопроект (єдиний), яким встановлюється термін перебування на посаді. Дуже погано, що раніше ми не звертали на це увагу, комітет не допрацьовував. По суті, низка правоохоронних органів, які наділені повноваженнями боротьби з корупцією, як існували без такого закону, так і продовжують існувати.

Фракція «Опозиційна платформа – За життя» буде підтримувати цей законопроект. Але ми хотіли б звернути увагу – чому п'ять років? У директора Національного антикорупційного бюро України інший термін, у голови Національного агентства з питань запобігання корупції інший термін.

Доповідач говорила правильні речі, що створена комісія провела одне установче засідання, але хочу вам повідомити, що більше не проводить. З яких причин – невідомо. Ні в комітеті, ні у Верховній Раді України – невідомо. І коли буде керівник Спеціалізованої антикорупційної прокуратури, нам про це ніхто не скаже, тільки можна Бога молити, але ніяк не розраховувати на роботу комісії.

Маємо випадок з Державним бюро розслідувань. Згадайте, уже майже рік минув, а директора до цього часу не призначили, всі виконують обов'язки і немає від кого вимагати відповіді про результати роботи Державного бюро розслідувань. Перспективи у Спеціалізованій антикорупційній прокуратурі аналогічні.

Ми будемо підтримувати законопроект і голосувати «за», але все-таки хотілося б почути з трибуни, коли та комісія запрацює і коли оберемо керівника Спеціалізованій антикорупційній прокуратурі.

Дякую за увагу.

Веде засідання Голова Верховної Ради України
РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Герашенко Ірина Володимирівна.

ГЕРАЩЕНКО І.В., член Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Будь ласка, передайте слово Сергію Алексеєву.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Олегович Алексеєв.

АЛЕКСЕЄВ С.О. Шановні колеги! Коли парламент минулого восьмого скликання приймав низку антикорупційних законів, було чітко передбачено, що термін перебування на посаді незалежного антикорупційного прокурора – п'ять років. Але на початку роботи парламенту дев'ятого скликання було прийнято Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо першочергових заходів із реформи органів прокуратури» від 2019 року, там було допущено декілька помилок, зокрема, нині керівник Спеціалізованій антикорупційній прокуратурі безстроковий. Потім оголосили конкурс і зараз обирають керівника Спеціалізованій антикорупційній прокуратурі, кинулися, а не визначено термін перебування на посаді, що взагалі не відповідає жодним стандартам.

Тому фракція «Європейська солідарність», звісно, буде підтримувати цей законопроект. Отже, повертаємося до тих реформ, які втілював парламент восьмого скликання, і визначаємо, що термін перебування незалежного антикорупційного прокурора на посаді п'ять років.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, підготуйтеся, будь ласка, до голосування, займіть свої місця. Готові голосувати?

Шановні колеги, комітет рекомендує прийняти цей законопроект за основу та в цілому. Немає заперечень? Немає.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до розділу II «Прикінцеві і перехідні положення» Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо першочергових заходів із реформи органів прокуратури» щодо призначення на адміністративні посади у Спеціалізованій антикорупційній прокуратурі» ([№ 4227](#)) за основу. Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 281.

Рішення прийнято.

Немає з процедури, Михайле Миколайовичу, ви добре знаєте Регламент.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до розділу II «Прикінцеві і перехідні положення» Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо першочергових заходів із реформи органів прокуратури» щодо призначення на адміністративні посади у Спеціалізованій антикорупційній прокуратурі» ([№ 4227](#)) у цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Готові голосувати? Прочитайте, будь ласка. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 289.

Рішення прийнято.

З процедури – Папієв Михайло Миколайович.

ПАПІЄВ М.М. Дякую. Шановний Дмитре Олександровичу! Шановні народні депутати України! У мене дуже велике прохання до народних депутатів України. Ви знаєте складність бюджетного процесу, річ у тім, що є рішення, які приймає Верховна Рада України, що стосуються кошторису Верховної Ради України, і ці рішення потім необхідно погодити з Кабінетом Міністрів України.

Сьогодні 3 грудня. Якщо проект постанови [№ 4449](#) ми приймемо на наступному пленарному тижні, то відповідні служби і Апарат Верховної Ради України просто не встигнуть погодити це з Кабінетом Міністрів України.

Прошу зараз розглянути проект постанови [№ 4449](#) і прийняти рішення, щоб ми не руйнували бюджетний процес Верховної Ради України.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги! Проект постанови є на сайті Верховної Ради України, ви можете з ним ознайомитися.

Почекайте, до порядку денного проект постанови включається без відповідного рішення, вам варто було б уже знати цю норму Регламенту, шановні колеги.

Якщо немає заперечень, пропозиція наступна. Є законопроект [№ 2141](#), який комітет запропонував повернути суб'єкту права законодавчої ініціативи на доопрацювання. Пропоную зараз поставити це питання і проголосувати без обговорення. Апарат водночас прошу роздати проект постанови [№ 4449](#) і, якщо немає заперечень, можемо його сьогодні проголосувати (*Шум у залі*).

Що буде з обговоренням? (*Шум у залі*). Тоді продовжую засідання на 15 хвилин.

Шановні колеги, переходимо до розгляду законопроекту № 2141.

Пропонується розглянути це питання за скороченою процедурою. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 216.

Рішення прийнято.

До слова запрошується народний депутат України Галина Миколаївна Третьякова, яка доповість щодо цього законопроекту.

ТРЕТЬЯКОВА Г.М. Шановний головуючий! Шановні народні депутати! Шановні військовики, які звільнені з військової служби за різними підставами! Я абсолютно свідома, що цей законопроект може бути і не підтриманий залом. Але зараз я хочу говорити не про гроші, хоча реалізація цього законопроекту потребуватиме приблизно 15 мільярдів гривень на рік, а про справедливість.

У 2014 році, а деякі народні депутати України тоді були при владі, було прийнято Закон України «Про запобігання фінансової катастрофи та створення передумов для економічного зростання в Україні». Цим законом розмір пенсії військовослужбовців, звільнених у запас, було зменшено. Це призвело до виникнення диспропорції, коли військовики, які б'ються за наші зовнішні кордони, звільняються, виходять на пенсію, вони сьогодні отримують пенсію меншу, ніж ті, хто виходив у відставку зі Збройних Сил України, коли був мирний час.

Якась фракція говорить про армію, мову і віру. Так от, ідеться про те, що до військовиків, які б'ються за кордони, порушена справедливість, і це було зроблено в попередні часи.

Цим законопроектом повертається та система, яка була, і, власне, віддається належне військовослужбовцям, які нині стоять на захисті наших кордонів. Ще раз повертаюся до того, що його реалізація потребує достатньо великих коштів. Але сьогодні ми прийняли декілька проектів законів, які стосувалися військовослужбовців, і представники деяких фракцій говорили, що вони б'ються за армію. Якщо ви дійсно б'єтесь за армію, то той, хто пішов з армії і боровся за Україну, теж має отримувати належне забезпечення.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

До слова запрошується голова підкомітету Комітету з питань національної безпеки, оборони та розвідки Березін Максим Юрійович.

БЕРЕЗІН М.Ю., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (одномандатний виборчий округ № 151, Полтавська область, політична партія «Слуга народу»). Шановні депутати! На ваш розгляд пропонується поданий народними депутатами України проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб» щодо

відновлення дії попередніх редакцій норм зазначеного Закону» ([№ 2141](#)) від 13.09.2019 року.

Законопроектом передбачається здійснити приведення положень частини другої статті 13 та частини четвертої статті 63 Закону України «Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб» у відповідність із статтями 22 і 92 Конституції України та пропонується повернути редакції частини другої статті 13 та частини четвертої статті 63 закону до попередньої редакції, що діяла до 13.11.2016 року. Крім того, запропоновано доповнити закон новими статтями 63¹ та 63², якими визначаються порядок перерахунку пенсій особам, звільненим з військової служби, а також грошове забезпечення, яке має враховуватися при їх перерахунку.

Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України, підтримуючи необхідність покращення матеріального становища військових пенсіонерів та інших осіб, на яких поширюється дія закону, висловило свої зауваження та зазначило, що доцільно отримати відповідний експертний висновок уряду до згаданого законопроекту, виходячи з вимог статті 116 Конституції України, згідно з якою Кабінет Міністрів України забезпечує проведення політики у сфері соціального захисту.

Комітет Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді України за наслідками розгляду в першому читанні прийняти зазначений законопроект за основу.

Міністерство фінансів України та Пенсійний фонд України не підтримують законопроект з огляду на те, що за результатами проведених розрахунків, реалізація його норм потребуватиме додаткових фінансових витрат, які становитимуть близько 2 мільярдів гривень на місяць.

Комітет Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки рекомендує Верховній Раді України за результатами розгляду в першому читанні повернути законопроект суб'єкту права законодавчої ініціативи на доопрацювання.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Хтось наполягає на виступі? Цимбалюк...

Тоді запишіться, будь ласка, на виступи: два – за, два – проти.

Веде засідання заступник Голови Верховної Ради України **КОНДРАТЮК О.К.**

ГОЛОВУЮЧА. Антон Поляков, група «Партія «За майбутнє». Будь ласка.

ПОЛЯКОВ А.Е. Передайте, будь ласка, слово Рудику Сергію.

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, пане Сергію Рудик, запрошую до слова.

РУДИК С.Я. Я шокований висновком Комітету з питань національної безпеки, оборони та розвідки. Я просто шокований! Не проголосувати за підвищення соціальних стандартів для людей, які воювали, воюють і, можливо, ще будуть воювати, можуть тільки ті, які цієї миті думають про фальсифікацію виборів на Черкащині, а не про те, щоб підвищити соціальні стандарти.

Де голова комітету? Чому його немає на цій трибуні? Чого він сидить цілий рік там у залі? Скільки у вас публічних виступів з трибуни щодо основних законопроектів, якими забезпечуються безпека і оборона? На пальцях однієї руки можна перерахувати кількість ваших виступів. Чого завжди виступають заступники, голови підкомітетів, а ви відсиджуєтеся на цьому місці? Чи для вас це неважливе питання? Це перше.

Друге. А чого тільки щодо питань національної безпеки і оборони? А щодо державних службовців, дітей війни, ви про них забули? Чи вони вже, як сказав Президент Зеленський на одній з прес-конференцій біля Маріїнського палацу, епоху бідності подолали? Де ваші обіцянки, «слуги»?

Ви програли всі обласні центри. Ви програли Червонослобідську об'єднану територіальну громаду, де ваш кандидат на посаду сільського голови набрав на 17 відсотків менше, ніж кандидат від партії «Команда Сергія Рудика. Час змін!». І ви сьогодні в судах намагаєтеся цю перемогу забрати. Ви цим займаєтеся, так, пане голово Комітету з питань національної безпеки, оборони та розвідки? Замість того, щоб думати, як зробити життя людей, які боролися, борються і будуть боротися за країну, кращим. Ганьба таким комітетникам! (*Оплески*).

Веде засідання Голова Верховної Ради України

РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Лаба Михайло Михайлович.

ЛАБА М.М., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 70, Закарпатська область, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Олександрю Качурі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Качура Олександр Анатолійович.

КАЧУРА О.А. Фракція «Слуга народу». Знаєте, насправді, дуже дивно чути від деяких депутатів тезу про те, що не треба підтримувати військовослужбовців, які виходять на пенсію, бо минулий склад парламенту підвищив пенсії суддям, прокурорам. Але ж про тих, про кого писали на білбордах, жодного слова немає, жодного законопроекту про підвищення соціальних гарантій.

Я зараз пропоную кожному з вас показати політичну позицію: чи ми за тих, хто стоїть на сторожі нашого державного кордону, захищає нас, робить усе, щоб український суверенітет зберігався, чи проти.

Є теза, що не вистачає коштів у державному бюджеті, для фінансування потрібно 14,5 мільярда гривень. Я вам підкажу, де знайти ці гроші. Дуже просто: зупинимо контрабанду, зробимо все, щоб не було зловживань на ринку оцінки. Пам'ятаєте, коли ми всі тут дружно ламали так звану схему оціночних майданчиків? За цей рік до державного бюджету не надійшло 10 мільярдів гривень. Ось, де треба шукати гроші. Неефективна робота Фонду державного майна України зараз є грабіжницькою для державного бюджету. Якщо ви подивитесь на те, що відбувається, наприклад, на ринку нерухомості, то це просто страшно. На вулиці Інститутській можна оцінити квартиру, яка коштує 200 тисяч доларів, знаєте за скільки? За 15 тисяч доларів.

Тому давайте прийнемо державницьке рішення – знайдемо кошти для наших воїнів, які обороняють нашу державу. Голосуємо тільки зеленою кнопкою. Це позиція, за яку вам не буде соромно.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Власенко Сергій Володимирович.

ВЛАСЕНКО С.В., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Прошу передати слово Цимбалюку Михайлу Михайловичу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Цимбалюк Михайло Михайлович.

ЦИМБАЛЮК М.М. «Батьківщина». Шановні колеги! Я справді розумію емоції, які є в тих, хто спілкується з військовослужбовцями Збройних Сил України, працівниками Національної гвардії України, Міністерства внутрішніх справ України, Державної служби України з надзвичайних ситуацій, Служби безпеки України, з тими пенсіонерами, які все своє свідоме життя віддали служінню народу України, а нині по судах відстоюють право мати достойну пенсію. І нехай скажуть представники Пенсійного фонду України і Міністерства юстиції України скільки зараз справ щодо виконання судових рішень.

Я дякую особисто Галині Миколаївні Третяковій, усім членам Комітету з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів за таку законодавчу ініціативу.

Я, дійсно, не можу розділити позицію колег з Комітету з питань національної безпеки, оборони та розвідки, які основним мотивом вважають недостатність коштів у бюджеті. Це завдання Комітету з питань національної безпеки, оборони та розвідки чи тих, хто сьогодні є п'ятим керівником митної служби, четвертим керівником фіскальної служби та керівником податкової служби, які розказували, що гроші є? Вони насправді є, тільки треба знайти ті тумбочки, в яких вони лежать.

Я прошу, давайте підтримаємо тих сержантів, матросів, офіцерів, прапорщиків, які ходять і просять пенсію. Вони сьогодні, хто ще на передовій, а хто вже ходить і просить по органах державної влади. Підтримаємо цей законопроект. І прошу нікого не ображатися. Важливо, щоб не образилися ті люди.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шуфрич Нестор Іванович.

ШУФРИЧ Н.І. Дякую, шановний головуючий. Прошу передати слово Колтуновичу Олександрю.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колтунович Олександр Сергійович.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Дякую. Вельмишановний пане Голово! Шановні народні депутати України! Переведу розмову в інше русло, у фінансово-економічне. Щодо 14,8 мільярда гривень, це ті кошти, які на сьогодні дійсно потребує бюджет. Але ж ми маємо розуміти, що в рамках Пенсійного фонду України це не захмарні цифри. У нас, я спеціально зараз виписав, затверджений бюджет Пенсійного фонду України в обсязі 481 мільярда гривень, тобто всі видатки Пенсійного фонду – 481 мільярд гривень. Багато чи мало плюс ще 14,8 мільярда гривень? Думаю, ви розумієте співвідношення самі.

Інша проблема, що в нас наповнення дохідної частини бюджету в цьому році – тільки 300 мільярдів гривень. Дефіцит Пенсійного фонду України, який покривається за рахунок коштів державного бюджету – 180 мільярдів гривень. Тобто ці кошти будуть додатково покладатися на державний бюджет. У 2021 році це вже 195 мільярдів гривень, які додатково будуть виділятися і покривати дефіцит Пенсійного фонду України.

Ще один важливий момент, щоб ми розуміли ресурсну складову, – відрахування єдиного соціального внеску. У цьому році запланована сума 274 мільярди гривень, у наступному році, очевидно, – більша, але в цьому році ми за 10 місяців недоотримали відрахування ЄСВ майже на 18 мільярдів гривень. Тобто за умови адекватної економічної кон'юнктури і адекватної економічної політики ресурс для того, щоб відраховувати по 22,5 відсотка ЄСВ з одного робочого місця для підприємства є. Тому ті, хто намагається маніпулювати фінансово-економічними передумовами, нехай розуміють, що в національному масштабі це підйомні речі, тобто тоді є сенс підтримувати ці законодавчі ініціативи і голосувати за такі законопроекти.

Дякую за увагу. І, повторюю, фінансово-економічне обґрунтування до другого читання має бути посилене щодо ресурсної складової у фінансовому аспекті.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Переходимо до голосування. Будь ласка, займіть свої місця, підготуйтеся до голосування. Готові голосувати?

Ставлю на голосування пропозицію про повернення суб'єкту права законодавчої ініціативи на доопрацювання проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб» щодо відновлення дії попередніх редакцій норм зазначеного Закону» ([№ 2141](#)). Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 186.

Рішення не прийнято.

Далі ми можемо ставити і за основу, і про повернення комітету. Ставимо за основу, а далі – про повернення (*Шум у залі*). Я знаю Регламент, не треба мені радити. Дякую.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб» щодо відновлення дії попередніх редакцій норм зазначеного Закону» ([№ 2141](#)) за основу. Прошу голосувати.

«За» – 253.

Рішення прийнято.

Дякую. Ні, в цілому – ні, шановні колеги.

Шановні колеги, почекайте, не розходьтесь. Проект постанови, про який сказав пан Папієв, готові зараз проголосувати без обговорення?

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту постанови [№ 4449](#) в цілому. Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 237.

Рішення прийнято.

Постанову прийнято. Дякую.

Пленарне засідання Верховної Ради України оголошую закритим.